SEP 19 1955
Nb

VIENYBĖ

LXIX M. 36 N. 412 BEDFORD AVE., BROOKLYN 11, N. Y. 1955 M. RUGSĖJO (SEPT.) 16 D. KAINA 10c.

DABAR

Salomėja Nėris bronze
Kai karalius politikas
Lietuvių Enciklopedija
Karvės konferencijoje

JUOZAS TYSLIAVA

Rugpjūčio 3 dienos Vilniaus Tiesoje rašoma apie Salomėjos Nėries paminklo atidarymą buvusiame Karo Muziejuje, Kaune.

Reikia pasakyti, kad iš prigimties gana kukli Bačinskų Salomukė šiame jos vyro, skulptoriaus B. Bučo, skaptuotame bronzos paminkle greičiau panaši į aną amerikoniškos dainelės "pistol pocking mamma"...

Kalbama, kad poetės Salomėjos Nėries paminklas – esąs pastatytas toje pačioje vietoje, kur pirmiau buvo Nežinomo Kareivio Kapas.

Salomėja verta paminklo, tik, žinoma, ne už poemą Stalinui, kurio vardas komunistų spaudoje dabar beveik neminimas.

Okupantams išgaravus, Salomėja bronzoje teks perkelti į kitą vietą, nes atkovojusi laisvę tauta tokio nežinomo kareivio paminklo pakaitalo netoleruos.

***

Azijoje, tame neišsemame žmonijos aruode, kartais būna tokių įvykių kurie savo nuostabumu trenkte prilrenkia Vakarų kultūros žmogų, ypač politiką.

Štai, pavyzdžiui, buvęs Kambodijos karalius Norodom Sihanouk, 33 metų amžiaus vyras, nulipęs nuo sosto, kuris, matyt, jam nebuvo patogus sėdėti, sukuria politinę partiją, o pats, kaip agitatorius, važinėja po kraštą ir ragina savo rekomenduojamus kandidatus rinkti į parlamentą.

Ir kas iš to išėjo? Buvusio karaliaus sukurtoji Liaudies Socialistų Partija šluote nušluoja visus politinius priešus ir į parlamentą ateina net su 91 atstovu.

Ir tai įvyko iš dalies todėl, kad jo priešai, ypač demokratų partija, buvo pradėję uostytis su komunistais.

***

Atidžiai pežiūrėjus visus iki šiol išleistus Lietuvių Enciklopedijos tomus ir palyginus juos su išleistais Kaune, reikėtų pasisakyti bostoniškių naudai.

Tai drąsus žygis, kurio dabar, po keleto metų, vargiai, ar ir Kapočius su savo profesoriais ryžtųsi pradėti.

Tai toks darbas, kuris net normaliose sąlygose, nepriklausomoje Lietuvoje, nebuvo lengva dirbti.

O ką bekalbėti apie dabartines sąlygas, kai streikuojančių skaityti skaičius vis didėja ir didėja...

Kaip ten bebūtų, jei tik profesoriai nesusipeš, o leidėjui nepritruks laiko, kurį amerikiečiai vadina pinigais, tai Lietuvių Enciklopedija bus dar vienas Amerikos lietuvių stebuklas.

***

Grįžusieji iš neseniai įvykusios DDT (Demokratinės Darbo Talkos) konferencijos pasakoja tai, kas vertėtų ir spaudoje paminėti.

Toje konferencijoje, įvykusioje Paknių farmos sode, Repečka skaitė daugiau kaip dviejų valandų ilgumo referatą, kurį dr. P. Grigaitis pasklaidė griežtai pasmerkė, pareikšdamas, kad po juo, tokiu referatu, jis niekad nepasirašytų...

Šia proga verta pažymėti, kad rašytojas Antanas Škėma dar prieš tą konferenciją atšaukė savo parašą po panašiu Repečkos pranešimu spaudai.

Kadangi, kaip sakyta, konferencija vyko Connecticut farmoje, kur karvės, palyginti, yra laisvos (kaip Indijoje), tai viena tų juodmargių, užėjusi socialdemokratui Gervickui iš užpakalio, savo liežuviu meiliai palaižė jo pliką galvą...

ĮŠVENTINTI DU NAUJI VYSKUPAI LIETUVOJE

Popiežiaus Pijaus XII įsakymu Panevėžio vyskupas Kazimieras Paltarokas pakėlė į vyskupus du prelatus, Petrą Maželį ir Julijoną Stankevičių. — Apeigose dalyvavo 16,000 tikinčiųjų.

Maskvos, Vatikano ir Londono radijas praneša, kad šiomis dienomis Panevėžyje vyskupas Kazimieras Paltarokas įšventino du naujus Lietuvos vyskupus, prelatą Petrą Maželį iš Vilkaviškio ir prelatą Julijoną Stankevičių iš Telšių. Šių dviejų naujų vyskupų įšventinimas įvykęs popiežiaus Pijaus XII įsakymu.

Radijas skelbia, kad šių apeigų proga į Panevėžį suplaukusios gausios minios tikinčiųjų. Iškilmėse dalyvavę apie 16,000 žmonių. toli gražu netilpusių Panevėžio katedroje. Tose apeigose taip pat dalyvavo apie 30 prelatų ir kanauninkų, atvykusių iš kitų Lietuvos vietovių.

Londono radijas, komentuodamas šį įvykį Lietuvoje, pastebėjo, kad vyskupas Kazimieras Paltarokas. kuriam dabar 80 metų amžiaus, yra dalyvavęs bažnyčios atstovų konferencijoje Maskvoje ir, be to, pasirašęs komunistų taikos atsišaukimą.

Iki šiol sovietų okupuotoje Lietuvoje, kaip žinoma, tebuvo likęs vienas vyskupas. būtent, Kazimieras Paltarokas Panevėžyje. Visi kiti vyskupai ištremti į Rusiją, mirę arba pasitraukę su tūkstančiais kitų pabėgėlių į Vakarus.

Smulkmenos apie naujų Lietuvos vyskupų įšventinimą tuo tarpu nežinomos. Lygiai nežinoma, kokiu būdu Vatikanas įsakė konsekruoti tuos du vyskupus — tiesioginiai, ar aplinkiniais keliais per Maskvą. Manoma, kad prelatų Maželio ir Stankevičiaus pakėlimas į vyskupus negali neturėti ryšio su "koegzistencijos" politika, kurią dabar Maskva stengiasi praplėsti net santykiuose su Bažnyčia.

Europos radijo ir spaudos komentatoriai, tarp kita ko, pastebi, kad bent šiuo būdu Maskva mėginanti legalizuoti Lietuvos inkorporavimą į Sovietų Sąjungą.

Vienas Anglijos karalienės Elizabetos II sargybinis šiuo metu lankosi Jungtinėse Valstybėse. Paveiksle, jis kalbasi su "Miss America 1955".

VARDAI IR FAKTAI LIETUVOJE

— Vilniaus pedagoginis institutas, kurio direktoriumi dabar yra J. Mickevičius, per 10 metų išleidęs 1469 specialistus. Instituto dir. pavaduotojas — A. Janonis.

— Tiesos pranešimu, Vilniaus katedra visiškai apleista, stogas prakiuręs, vanduo teka į vidų, sienos iškritę, vandens nutekamieji vamzdžiai pagedę. langai išdaužyti ir tt. Tuo girdi, susirūpino Valstybinis istorijos — revoliucijos muziejus, kuris imasi "remonto ir restauravimo darbų", Vienas iš pirmųjų darbų esą įdėti iškultus langus. Vilniaus katedroje jau senokai nebelaikomos pamaldos.

— Vilniaus dramos teatre dirba: R. Juknevičius, Kuspstaitė B. Kisielius, V. Dumšaitis, J. Zolubas, N. Nakas, T. Vaičiūnienė, J. Kavaliauskas, V. Derkintis, A. Pikelis, E. Kunavičius, B. Bratkauskas, S. Jokna, A. Leimonaitė, J. Gerasimavičiūtė, Lalas. P. Zulonas, B. Lukošius, G. Jasiūnaitė, V. Grakauskas, V. Jurkūnas, A. Radzevičius, G. Jackevičiūtė, A. Sabalas ir kiti.

— Vertėjų konferencijoje Vilniuje dalyvavę: Tornau, Žirgulys, Urbas, Stukas, Kiela, Bartkus, Galvydis, Stonis, M. Miškinis, Puodžiukaitis, Akelis, Bložė, Zoborskaitė, Kubiliauskas, Žemaitis, Matuzevičius, Lastas, Skinkys, Girčys ir kiti.

— Šių metų kovo 31 d. sukėjo 75 metai, kai gimė dail. Petras Kalpokas. Mirė 1945 m. gruodžio 5 d.

— Kauno muzikinės dramos teatre pastatyta A. Griciaus drama "Karšta vasara". Vaidino: K. Jurašiūnas, L. Noreika, A. Vainiūnaitė, J. Laucius, A. Mackevičius ir eilė kitų.

— Tadas Černiauskas apie dabar Lietuvoj išleidžiamas knygas taip pastebi: "Nemažai knygų pas mus išeina neskoningai apipavidalintų, netvarkingai, nerūpestingai įrištų".

— Žimomesni Lietuvoje sportininkai: S. Butautas. I. Lagunavičius, A. Sočikas, J. Udras, S. Stonkus, A. Lauritėnas, R. Murauskas, R. Juškėnas, A. Mikėnas, Barcevičius.

(Nukelta į 5 psl.)

APLINK PASAULĮ

● **Moroko nacionalistų atstovai, atvykę į Paryžių tartis su Faure vyriausybe, ketina apleisti konferenciją. jeigu prancūzai ir toliau dels dabartinio sultono Moulay Ben Arfa pašalinimą nuo sosto.**

● **Senatorius Sparkman, demokratas iš Alabama, po kelionės anapus geležinės uždangos, grįžęs namo, ragina Jungtines Valstybes plėsti prekybos santykius su Sovietų Sąjunga ir jos satelitais.**

● **Penkiasdešimt dviejų valstybių policijos atstovai atvyko į Istabulą konferencijai, kurioje buv svarstoma priemonės tarptautinei kovai su narkotikais.**

● **Britai pareiškė protestą dėl Formozos nacionalistų karo laivyno kišimosi į jų prekybos reikalus su komunistine Kinija. Mat, Britų prekybos laivas, plaukęs į komunistinę Kiniją, buvo sulaikytas netoli Formozos.**

● **Užsienio stebėtojai Kaire sako, kad Egiptas linkęs užmegsti glaudesnius santykius su komunistoinėmis valstybėmis. Siūloma atkreipti dėmesį į Egipto spaudos pranešimus apie tai, kad ateinančių trijų mėnesių laikotarpyje Egipte žada lankytis premjeras Bulganinas, premjeras Chou Enlai ir prezidentas Tito.**

● **Po septynių mėnesių studijų, Madrido municipalinis teismas paskelbė, kad iki šiol draudžiamos mišrios katalikų ir protestantų santuokos esančios legalizuotos.**

● **Peru prezidentas Manuel Odria pareiškė, kad spaudoje skelbiamos žinios apie tariamąjį karą su Ekvadoru esančios be pagrindo. Esą, jeigu dėl ginčijamos teritorijos Ekvadora neužpuls Peru, karo pavojaus jai negresia.**

● **Argentinoje bręsta naujas sukilimas? Šiomis dienomis Buenos Aires ir kitur suimta daugiau kaip 35 armijos karininkai ir kai kurie opozicijos veikėjai. Armijos ministeris gen. Lucerno netikėtai grįžo iš kariuomenės manevrų, vykusių Pampa de Olean, ir tarėsi su prezidentu Peronu.**

● **Senatorius Kefauver, lankydamasis komunistinėje Lenkijoje visur radęs "šilto draugiškumo Amerikai". Apsilankęs Varšuvoje, sentorius Kefauver išvyko į Čekoslovakiją.**

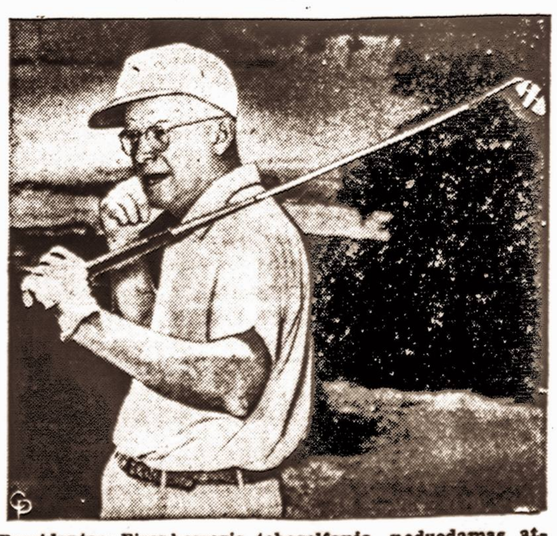

Prezidentas Eisenhoweris tebegolfauja, neduodamas atsakymo, ar jis kandidatuos antrajam terminui, ar ne.

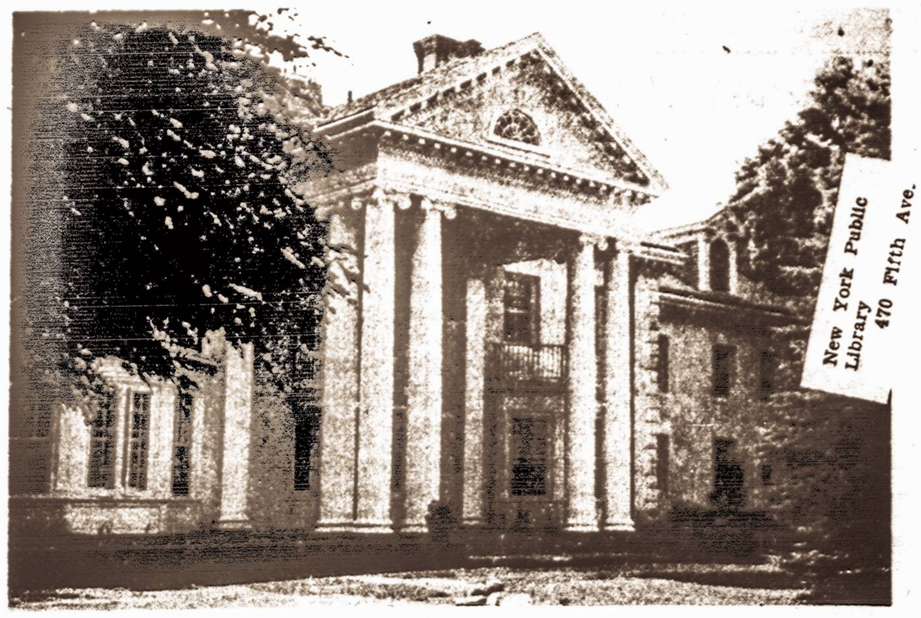

Tai ne Baltieji Rūmai Washingtone. Tai turtuolių prieglaudos namai (Richfield, Ct.), kuriuos labai sekmingai tvarko Aleksandras ir Elena Karlonai iš New Britain, Conn. Šiuose mūsų tautiečių turimuose prieglaudos namuose pastoviai gyvena keliolika pasiturinčių senelių, kurie naudojasi visais patogumais, geriausia priežiūra.

New York Public Library 470 Fifth Ave.

ADENAUERIS IŠVAŽIAVO, GROTEWOHLAS ATVAŽIAVO...

Sovietai sutiko Vakarų Vokietijai gražinti buvusius belaisvius, bet kaip bus su lietuviais, kuriuos Maskva laiko "savo piliečiais"? Jų tarpe tebėra mūsiškis Vlikas...

Vakarų Vokietijos kancleris Adenauder dar nebuvo spėjęs sugrįžti namo iš savo pasimatymo su Sovietų Sąjungos vadais, kai buvo pranešta, jog į Maskvą atvyksta Rytų Vokietijos premjeras Otto Grotewohl.

Nors ir neskelbiama kokiems pasitarimams tas "sovietinis" Vokietijos premjeras nuvyko, bet yra aišku, kad Maskvoje jis sužinos ką sovietai su Adenaueriu kalbėjosi ir nutarė. Tuo tarpu oficialiai sakoma, kad Vakarų Vokietija pasikeis su Maskva diplomatiniais atstovais, sovietams sutikus paleisti vokiečių karo belaisvius. Maskva tuos karo belaisvius vadina "karo nusikaltėliais" ir jų skaičių sumažina ligi nepilnų dešimt tūkstančių, kai tuo tarpu vokiečiai tvirtina, jog jų Sovietų Sąjungoje tebesama šimtų tūkstančių.

Ryšium su karo belaisvių ir kitų šiuo metu Sovietų Sąjungoje esančių vokiečių pasikeitimu, iškyla ir Vokietijoje esančių tremtinių klausimas. Tuos savinasi Sovietų Sąjunga, vadindama juos savo piliečiais.

Bulganinas tuos žmones prisiminė spaudai duotame pareiškime, Adenaueriui vos išvykus iš Maskvos. Jis tvirtino, kad Vak. Vokietijoje esama arti 100,000 tremtinių, gyvenančių stovyklose ir privačiai. Jis pareiškęs viltį, kad Bonnos vyriausybė "padėsianti tuos žmones repatriuoti". Įdomu, kaip Bonna pasielgs. Tame tremtinių tarpe, kaip žinia, yra ir arti dešimt tūkstančių lietuvių, o su jais ir mūsiškis Vlikas.

Greitomis dar nesuvokiama nauda Vakarų Vokietijai, tačiau kaikurie politiniai stebėtojai įžiūri, kad Sovietų Sąjunga Maskvos susitarimą išnaudos ir kita prasme. Manoma, jog sovietai pareikalaus, kad vokiečiai sustabdytų siųsti iš Vak. Vokietijos balionus su prieškomunistiniais lapeliais ir kitokia medžiaga. Molotovas tuos balionus vadina "lėktuvų pabaisa", bet tikrovėje jie netiek pavojingi lėktuvams, kiek pačiai sovietinei santvarkai.

SOVIETAI ATSIVEŽA JUOZĄ MATULĮ

Vietos angliškoji spauda pranešė, kad Sovietų Sąjungos delegacijoje į dešimtąją Jungtinių Tautų sesiją bus Lietuvos TSR Mokslų Akademijos prezidentas ir TSRS Aukščiausios Tarybos deputatas ir prezidiumo narys Juozas Matulis.

Sovietinės delegacijos sąstate Matulio pavardė minima antrąja po Molotovo. Prieš Matulį minimas Vasily Kuznecov, užs. reik. ministerio pirmas pavaduotojas, po jo eina Matulis ir tik toliau Malik, sov. ambasadorius D. Britanijoje, Zarubin, jų ambasadorius Washingtone ir t. t.

Pažymėtina, kad toje delegacijoje nėra nei latvių, nei estų. o ir Matulis faktinai įtrauktas ne kaip Lietuvos atstovas, bet kaip TSRS Aukščiausios Tarybos prezidiumo narys ir Lietuvos TSR Akademijos pirmininkas. Toje pat delegacijoje yra ir daugiau mokslininkų — jų tarpe Kupradze — Gruzinijos universiteto rektorius.

Elsie Mumma, 55 metų amžiaus ūkininkė iš Hummelstown, Pa., paskelbė "karą" federalinės valdžios agentams, kurie ją kaltina pasėjus 18 akrų kviečių daugiau, negu valdžios kvota reikalauja. Mumma, 70 akrų ūkio savininkė, pareiškė, kad ji nereikalinga valdžios patarimų, ir kad jeigu dar vienas federalinis agentas įkels koją ant jos žemės, ji, "kaip šunį", nušausianti.

HARTFORDO LIETUVIŲ NAUJIENOS

Lietuviškoje politikoje niekados nestigo veikėjų. Ir Hartfordo lietuvių bendruomenėje tokių buvo labai daug. Deja, mažai naudos ir garbės jie davė mūsų kolonijai. Prieš keletą metų klubiečiai, Pilkausko ir kitų iniciatyva, pastatė L. A. Pil. Klubo pirmininką, jauną juristą, adv. F. Monchun (Mončiūną) kandidatu į Conn. valst. senatą. ir pirmą kartą lieuviai susilaukė senatoriaus. Jis buvo du terminus. Vėliau buvo teisėjas. Tai pirmas, bet ir nepaskutinis tos rūšies bandymas.

Šiemet vietos lietuviai klubiečiai nutarė gauti nominaciją kitam savo pirmininkui, adv. Leonui Mazotui (Mašiotui) į miesto tarybą. Lt. pulk. adv. Leonas Mazotas yra remiamas republikonų partijos šulų ir nepartinės grupės valdančios mūsų miesto tarybą, CCC. Yra vilties, kad mūsų tautietis, adv. Leonas Mazotas (jei tik visi lietuviai rems jo kandidatūrą) laimės nominacijas. Tai bus antras tos rūšies lietuvių politinis žygis.

Lt. pulk. Mozatas, jūristas, visuomenininkas, aukšto lygio inteligentas, yra baigęs Holy Trinity kolegiją, Georgia School of Technology ir University of Conn., yra Conn. jūristų są-gos, įvairių lietuvių ir amerikiečių organizacijų bei klubų narys, komendantas Conn. sargybos pulke, turįs 6 metų JAV kariuomenės tarnybos stažą kaip aviatorius ir tt.

Svarbu, kad visi Hartfordo lietuviai, demokratai ir republikonai bei nepartiniai, remtų adv. Leo. Mazoto kandidatūrą. Nominacijos spalio 1 d. Svarbu, kad organizacijų vadai ir nariai padėtų išrinkti mūsų tautietį į miesto tarybą.

***

Kas daugiau iš Hartfordo lietuvių gyvenimo? Šis klausimas dažnai girdimas, susitikus kaimynus. Mūsų spaudoje išnyko korespondencijos iš kolonijų. Mūsų laikraščiai, be žinių iš kolonijų gyvenimo ir veiklos, neįdomūs. Bet mūsų redaktoriai skundžiasi, kad negauna pranešimų. Todėl šia proga patieksiu keletą žinelių iš mūsų sostinės lietuvių gyvenimo ir veiklos.

Uraganas nepalietė Hartfordo taip skaudžiai, kaip kitus mūsų valstybės miestus ir ūkius, bet nuostolių daug. Ir lietuvių parkas, kuriame vykdavo gegužinės, labai sužalotas. Parkas ir jo pavilijonas buvo užlietas.

Klubiečiai savo gegužynę turėjo klube. Ta proga atidarė rudens sezoną su šokiais, kurie bus šeštadienių vakarais.

***

Vietos veikėjas Br. Vedeikis buvo ištiktas nelaimės: autobusas jį vos neužmušė. Sulaužyti šonkauliai, sužalotas veidas. Pabūvęs ligoninėje, Vadei kis grįžo namo, bet dar negali dirbti.

***

Klube prasidėjo veikla. Bus rengiamos programos. TMD nariai ruošia paskaitą. Teko girdėti, kad kitų organizacijų nariai irgi rengiasi veikti, bet tuo tarpu dar lėsis. Mat, atosto gose jie pavargo, bevažinėdami po JAV ir Kanadą. Ypač ponia A. Stankevičienė, viena veikliausiųjų mūsų moterų.

Andrius Rekus dalį savo ūkio derliaus spėjo nuimti ir parduoti, bet kitą dalį uraganas nusinešė. Dabar jis ruošiasi organizuoti vaidintojų grupę. Jam žada padėti p. Satula ir kiti newbritainiečiai. Planuojama suvaidinti porą veikalų. Jis šiomis dienomis paėmė V. M. K-čio rašytą komediją studijuoti, bet nuspren džio dar nedavė. —VMK.

Balfo piknikas

S. Boston, Mass. — Balfo 17 skyrius rengia metinį pikniką, kuris bus rugsėjo 18 d. Romovos Parke, Brockton, Mass. Programoje: tautiniai šokiai, vad. p. Onai Ivaškienei. Pelnas skiriamos lietuvių našlaičių šalpai Europoje.

Balfo rengimo komisija visus kviečia gausiai dalyvauti. Mūsų atsilankymas — našlaičių gyvybės palaikymas.

Andriulionis

Mirė Juozas Dirsė

ROCHESTER, N. Y. — rugpjūčio 31 d. čia mirė Juozas Dirsė. Velionis sirgo apie pusę metų. Šeima stengėsi jį išgelbėti, bet veltui. Juozas pasitraukė iš gyvųjų, būdamas 61 metų. Liko žmona Viktorija, sūnus ir duktė su šeimomis, Lietuvoje trys broliai ir keturios seserys.

Velionis Juozas kilęs iš Kedainių apkr. Atvyko čia jaunas, nenorėdamas tarnauti caro kariuomenei. Netekęs darbo, velionis buvo nuvykęs į Maine valstybę miško darbams. Susitaupęs pinigų, Juozas grįžo į Rochesterį ir čia dirbo metalo fabrike, prie siuvėjų. 1933 m. jis atidarė užeigą, kuri ilgaiui tapo viena moderniausių ir sekmingiausių šioje miesto dalyje.

Velionis Juozas Dirsė buvo visų gerbiamas ir mylimas žmogus, nuoširdus lietuvis patriotas. Jis negailėdavo aukų Lietuvos vadavimo reikalams ir trokšte troško dar matyti Lietuvą laisvą.

Velionis buvo gerbiamas ir kitataučių tarpe. Ir jie gausiai dalyvavo laidotuvėse. Mirusiojo karstas skendo gėlėse. Laidotuvės įvyko rugsėjo 3 d. iš šv. Jurgio parapijos bažnyčios. Net penki kunigai laikė mišias. Apie 125 automobilių karavanas lydėjo Juozą į amžiną poilsio vietą.

Ilsėkis ramiai, Juozai. Užuojauta likusiems šeimos nariams. **K. Šilinis**

Ačiū už staigmeną

Nuoširdžiai dėkoju už staigmeną, kuri mūsų vedybų 25 metų sukakties proga rugpjūčio 25 d. buvo surengta Navickų salėje, Maspethe. Pirmiausia dėkojame: Petrui ir Adelei Mikalauskams, Kaziui ir Emilijai Šimanskams, Kaziui ir Onai Mitchell, dukrai ir sūnui Pranui. Tariame nuoširdų ačiū klebonui kun. J. Aleksiūnui. Dėkojame svočiai Margaretai Jokšienei ir piršliui Viktorui Voilin. Prano Venio sesuo, su dukteria ir žentu, atvyko net iš Massachusetts. Ačiū jiems. Dėkojame Teofilei Klimienei ir visoms "gaspadinėms". Ačiū už brangias dovanas. Dar kartą visiems nuoširdų ačiū.

Pranas ir Elena Veniai

Piktas žmogus atidaro burną ir uždaro akis. **Cato**

Ten, kur yra žmogus, yra proga romanui. **Seneca**

Didžioji visuomenės viltis yra individualus charakteris. **Channing**

Paprastas žmogus yra tas, kurio svarbiausias noras būti tokiu, kokiu jis turi būti, tai yra teisiu ir naturaliu žmogumi. **Charles Wagner**

Maironio Mokyklos mokiniai, mokytojai ir Tėvų Komiteas

MAIRONIO MOKYKLA BROOKLYNE PRADEDA 7-sius MOKSLO METUS

Buvusios Tremtinių Draugijos pastangomis 1950 metų pradžioje įsteigta šeštadieninė lituanistikos mokykla išaugo į didelę, pastovią, gerai organizuotą, patyrusių mokytojų ugdomą, grynai lietuvišką mokymo ir tautinio auklėjimo instituciją. Joje išeinamas pilnas lituanistinių mokslo dalykų kursas pagal Nepriklausomoj Lietuvoj veikusių gimnazijų kursą. Ypačiai didelis dėmesys kreipiamas į lietuvių kalbos išmokymą žemesnėse klasėse. Mokykla naudojasi Apreiškimo parapijos mokyklos rūmais ir dideliu tos parapijos vadovo kleb. kun. Norberto Pakalnio palankumu.

Per savo gyvavimo laiką Maironio Mokykla jau išleido 30 ją baigusių abiturientų. Jie gavo Lietuvos Generalinio Konsulo New Yorke patvirtintus brandos atestatus. Ją baigusieji yra veiklūs lietuviškųjų jaunimo organizacijų nariai, nes šioje mokykloje jie subrendo susipratusiais lietuviais, įprato į kultūrinę veiklą ir pasiruošė būti tvirtais kovotojais dėl mūsų pavergtosios Tėvynės laisvės ir lietuvių tautos garbės. Tėvai ir visuomenė džiaugiasi ir didžiuojasi šiuo jaunimu, kuris laisvus šeštadienius nepraleido trindamasis gatvėj, bet juos sunaudojo gražiam pasiruošimui lietuviškajam darbui ir šviesesnei savo ateičiai. Dėlto tenelieka nė vienos lietuviškos šeimos, kurios vaikams nebūtų leista įsijungti į šį gražų tautinio auklėjimo židinį.

Maironio Mokykloje netik mokomasi, bet ir puoselėjimi jaunųjų gabumai, "atkasami" talentai, sudaromos sąlygos jiems plėtotis. Mokiniai turi progos pasireikšti savo kūryba rengiamose kultūrinėse pramogose. Jie čia išmoksta liet. dainų, tautinių šokių, susipažįsta, susidraugauja, suauga į vieną jaunųjų lietuvių šeimą. Šia prasme mokykla yra nepakeičiama, niekuo kitu neatstojama tautinio solidarumo ugdytoja ir skleidėja.

Šiais mokslo metais Maironio Mokyklos vedėja pakviesta mokytoja Irena Banaitienė, o inspektoriumi mokytojas P. Gaurys. Pakviesta ir eilė naujų mokytojų.

A. Bendorius

TAUTŲ LAISVĖS PETICIJA SU MILIJONAIS PARAŠŲ

1955 metų rugsėjo 4 dieną Kanados lietuviai, švęsdami Trečiąją Kanados Lietuvių Dieną ir minėdami 50-ties metų lietuvių įsikūrimo Kanadoje sukaktuves, suvažiavę iš visų krašto vietų į Montrealį, masiniame susirinkime, kurį kanadiečiai vadina Lietuvių Kongresu, Plateu salėje, rado reikalinga konstatuoti:

1. kad W. Wilson iškeltieji 14 punktų yra aktualūs ir šiandien,

2. kad Atlanto Chartos principai užmiršti, tačiau tiktai jų įgyvendinimas laidotų pastovią taiką,

3. kad JAV prezidento D. Eisenhowerio š. m. Genevos konferencijoje iškeltieji visuotinei taikai įgyvedinti principai yra priemonė išvengti karui ir sudaryti žmonijos gerbūviui sąlygas.

Tačiau Sovietų Rusija visa tai pakartotinai yra atmetusi ir savo agresijos aktais visas tas laisvės deklaracijas daug kartų sulaužusi. To pasekmėje ir mūsų tėvynės Lietuvos bei kitų pavergtų tautų okupacija tebetęsiama — nejieškant realių priemonių tas neteisybes ir skriaudas iškelti tarptautiniu mastu Jungtinėse Tautose ir kitose tarptautinėse institucijose.

Masinis Kanados lietuvių suvažiavimas (Kongresas) šiuo kreipiasi į visas Sovietų pavergtas tautas ir į tautų laisvę, humaniškumą, žmogaus ir piliečio teises gerbiančiąją žmoniją, kad viso demokratinio pasaulio mastu būtų keliamas su minėtųjų principų bei dėsnių įgyvendinimas. Tuo tiklu suvažiavimas (Kongresas siūlo sudaryti Tautų Laisvės Peticiją, po kurią pasirašytų visi žmonės, pritarimą tų principų realizavimui. Peticija, su milijonais parašų, turėtų būti įteikta Jungtinėms Tautoms ir demokratinių kraštų institucijoms.

J. Kardelis,

3 Liet. Dienos Kanadoje Propagandos sk. vedėjas ir Metraščio redaktorius.

Nauja sporto Klubo valdyba

Rugpjūčio 28 d. LSK patalpose įvyko klubo metinis susirinkimas, kurio metu buvo išklausyta senosios valdybos bei komandų vadovų ir revizijos komisijos pranešimų, patvirtinta praėjusių metų finansinė apyskaita.

Pagrindinis darbotvarkės punktas — valdybos ir revizijos komisijos rinkimai. Visuotinis susirinkimas, remdamasis buvusios valdybos praėjusį sezoną atliktais darbais, pageidavo ir primygtinai kvietė senąją valdybą pasilikti savo pareigose dar vieneriems metams. Tačiau atsiradus kai kuriems pasikeitimams, įvyko rinkimai ir naujon LSK valdybon buvo išrinkti: P. Katinas — pirmininkas, A. Kynastas— I vicepirmininkas, A. Ridikas — II vicepirmininkas, V. Beleckas — sekretorius, V. Laugalis — finansų sekretorius, J. Kepenis — iždininkas, J. Gružauskas — ūkio vedėjas, A. Ruzgas — narys ypatingiems reikalams. Į revizijos komisiją išrinkti: V. K. Banelis — pirmininkas. S. Vaškys — sekretorius ir K. Brazauskas—narys.

Patvirtinti senieji ar naujai išrinkti kiti klubo pareigūnai: 1) komandos vadovas V. Adomavičius, Jaunių vadovas —J. Nakutavičius, Jaunučių vadovas — J. Klivečka. (Rezervinės komandos vadovą surasti susirinkimas įgaliojo LSK valdybą).

Kultūrinių programų vadovas — J. Nakutavičius. Dienos kasininkai: M. Petrikas, A. Ridikas, A. Sakalauskas, V. Račkauskas. Sanitaras — J. Balėnas. Spaudos ir propagandos vadovas — Vyt. Kidolis.

Susirinkime dalyvavo 35 klubo nariai. Pirmininkavo A. Vakselis, sekretoriavo J. Kepenis. Naujai LSK valdybai ir jos pagalbiniams pareigūnams reikia palinkėti laimės ir ištvermės ateinantį sezoną.

Paskutinės naujienos

1. V. Mykolaitis-Putinas ALTORIŲ ŠEŠĖLY, romanas trijose dalyse, įrištas 631 psl. Kaina $6.00.

2. V. Varnienė DIDŽIOJI VIRĖJA. 792 psl. Kaina $6.00.

3. 101 DAINA su žodžiais ir gaidomis — $1.00.

4. Rašomosios mašinėlės su lietuvių ir kitų kalbų raidynais. Kaina nuo $69.00.

5. Foto ir radijo aparatai, kuriais girdima Europa. Kainos nuo $80.00.

6. Šveicariški laikrodžiai, — OMEGA, CYMA ir kitų firmų.

7. Europietiški vaikams vežimėliai, reto gražumo. Nuo $35.00.

8. Siuvamos mašinos įvairių fabrikų. Nuo $35.00.

Prekės ir informacijos siunčiamos į visas pasaulio šalis.

J. KARVELIS, 3322 So. Halsted St., Chicago, Illinois. Tel.: YArds 7-0677.

BALFO KONCERTAS

Šių metų lapkričio 20 dieną rengiamas BALFo koncertas. Visos organizacijos bei kitos lietuviškos institucijos yra prašomos tą dieną jokių parengimų nerengti, kad tuo lėšų telkimas šalpos reikalams nenukentėtų.

BALFo Vajaus Komitetas

VAIŽGANATAS, sako prof. Balys Sruoga, buvo šviesus žmogus, visomis gyslomis, lyg šaknimis, jaugęs į Tėviškės žemelę, kaip ąžuolas plačiomis šakomis mosuojąs ir prieš audrą ir pavėjui, ir taikiam pakeleivui, ir pasaulio vaikatai, visiems lygiai, visiems vienodai, visus šios žemės brolius vienodai mylėjo, visais vienodai džiaugėsi. Šviesiajai VAIŽGANTO asmenybei priminti ir jo kūrybos stiprybės pasisemti išleidžiama A. Merkelio parašyta VAIŽGANTO monografija, apie 500 pusl., gražiai bus įrišta, kaina — $7.00. VAIŽGANTO RAŠTAI, vienoje knygoje po du tomus, įrišti—po $5.000. Palengvinsite šių raštų išleidimą, jeigu užsisakysite iš anksto. Pinigai reikės mokėti, kai gausite knygas. Leidėjas J. Karvelis. 3322 S. Halsted St. Chicago, Ill., Tel. YA 7-0677.

P. S. Ta pačia proga pranešu, kad gautos šios naujienos: BR. BUDRIŪNO VYRŲ KVARTETO plokštelių II laida: TĖVYNEI — SUBATOS VAKARĖLĮ. SAUKSMAS — ALUTIS. KLUMPĖS — VEŽĖ MANE IŠ NAMŲ. Į KOVĄ — GYVENIMO AIDU. ŽVAKĖ PLASTAKĖ — VALSAS AS DUR Bramso. Visų 5 polkštelių albumas $8.-50, o atskirai po $1.50.

Vaistai viduriam

Čia yra naminiai vaistai: mišinys šaknų, žolių ir sėklų. Jį vartojama arbatos formoje nuošių ligų: skilvio nevirškinimo, inkstų (kidneys, odos išbėrimo, gerklės užkimimo, plaučių uždegimo, vidurių liuosavimo, puslės ligų, širdies supykimo, šiurpuliavimo, peršalimo, dieglių, renmatizmo, bronchito, rožės, riemens deginimo, galvos skaudėjimo, sąnarių gėlimo, ir nuo daugelio kitų vidurių ligų. Šios arbatos svaras kaina $4.00.

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway
So. Boston 27, Mass.

KARLONA'S Funeral Home
Lietuviams tarnauja daugiau, kaip 20 metų.
280 CHESNUT STREET,
NEW BRITAIN, CONN
Tel. 9-1181

THE VICTORY BAR
GĖRIMAI, UŽKANDŽIAI
John Davis—Dovidaitis sav.
Buvęs Brooklyno biznierius, kviečia tautiečius atsilankyti.
3530 NO. MIAMI AVENUE,
MIAMI, FLORIDA
Tel. 82-9222

JUCUS SISTERS RESTAURANT
Stasys Jucus, Vedėjas
(Lakūno Dariaus brolis)
Atdara visą naktį.
1608 W. 47th STREET, CHICAGO, ILL.
(47th St. ir Ashland Ave.)
LAfayette 3-9670

TRAUN'S BAR
AUGUST TRAUN, Sav.
N.E. cor. 7th & DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9785

ADAMS' CAFE
RESTORANAS IR BARAS
941 SPRING GARDEN, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9566

ELMHURST AUTO COLLISSION REPAIRS
ZIGMAS ZALIAUSKAS, Sav.
Taisoma, parduodama, tarpininkaujama ir padedama nupirkti automašinas.
Sąžiningas, geras ir prieinamas patarnavimas.
90-30 43rd Ave. Elmhurst, N. Y.
Telefonai: IL 7-1400, IL 7-1437
Namų tel. GL 6-8659

LITHUANIAN AMERICAN AUTO SCHOOL
Užsirašykite į auto mechanikų ir šoferių mokyklą
GR. 7-8951

Padėsime jums egzaminuose išrūpinti vairuotojų leidimą. Mūsų mokiniai išmokę gauna diplomus. Padedame gauti darbą. Pamokos dienomis, vakarais ir sekmadieniais. Instruktoriai patyrę savo srities žinovai. Mokykla veikia nuo 1916 m.
L. TIKNEVIČIUS, Direktorius
Metropolitan Auto School
155 2nd AVENUE
Tarp 9-10 gatvių, New York City

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS
LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 So. 2nd Street PHILADELPHIA, PA
Tel. DE 4-5136

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon St., Philadelphia, Pa.
PO 5-4110

VITALIS BUKŠNAITIS

Most of the people who are interested in liberating Lithuania from Soviet subjugation have a strange notion of just how this should be done. Not only that, but they aren't even certain of what should be done. Few of our D. P.'s seem to understand that even if and when the day arrives which will see Lithuania once more join the family of Independent Nations, circumstances will not be precisely the same as they were when the Soviet Union forcibly imposed "protective custody" over that little country.

***

Things have changed considerably in the Land of our Fathers since that Fateful Event took place. For one thing, thousands of D. P.'s scrammed out of Lithuania as expediently as possible, thus relinquishing any claim they might have for consideration if and when a New Free Independent Lithuania comes into being. Obviously, those who remained behind, trying as best they could to stop or harass the horde of Communist conquerors, are best qualified to decide how and who should govern Lithuania when the Reds are eventually thrown out.

***

It is also true that members of the Lithuanian Diplomatic Corps located on this side of the Iron Curtain are still recognized by the various goverments of the Free World as the "official representatives of the Last Legal Lithuanian Government before Communist occupation". As such, they are the symbols of Lithuania, B. C. (before Communism), and should be qualified to help decide Free Lithuania's eventual plan of resurgence.

***

Now we come to the more difficult matter of dederminig just who else is qualified to speak with authority concerning the form, fashion. and plan of a re-born Independent Lithuania when that happy event eventually takes place. There seems to be no rhyme or reason for the countless number of spokesmen whose effusions appearing in our various Lithuanian American newspapers profess to represent the views of all the DP groups in this nation which claim to maintain a liaison with Lithuanian Partisans.

***

We Americans of Lithuanian descent who are willing and able to bear arms again against another tyrant, Communism, will do so because Communism is a definite threat to the American Way of Life. And, since, because past history has taught us that we will probably fight this battle alone, I think we are entitled to have something more concrete and more tangible from the DP's who will also profit from such an American victory, as an added incentive.

***

That the DP journalists among us are clever and agile with the penn is an accepted pact. But from what I've read of their stuff, they seem to be more concerned with maintaining a personal agility rather than an honest exposition of the real desires of those DP's who hope to return to a Free Lithuania again. Let's be honest about it: many of the DP's have found a permanent home here in the United States — so have a lot of the DP journalists. Let's hear from those who really and sincerely want to go back!

***

And this poses another question: How many of the DP's woud really want to return to even a Free Lithuania, rather than remain here in the United States of America? On a permanent basis, I mean...

Laisvos nuomonės

DAUŽYMAS SIENOS KAKTA

ED. ŽEMULIS

Gerai, kad Vienybė įvedė Laisvų nuomonių skyrių. Vienybėje R. Aukštuolis, straipsniu, "Žiūrėkim, kad gyvi išliktume," sielojasi, kad lietuviai pasaulyje, ypač JAV neturi vyskupo, kad mirė katalikiška lietuviška Šv. Kazimiero draugija, kad ateitininkai nesirūpina išlikti lietuviais. Ir sušunka: "Lietuviai ateitininkai nesiduokim pavergiami. Nestatykime šventyklų kitoms tautoms, nes patys jų mažai turime... Į kovą už savo vyskupą!" (Lyg mes mažai turime vyskupų. E. Ž.). R. Aukštuolis netikėtai sugriebęs patį svarbiausią punktą, nuo jo nuslysta į pasišūkavimus. O tas punktas: "Tremties metu (Vokietijoje sutikau vieną jauną lietuvį ateitininką. Nudžiugo karo išvarginta širdis, matydama tokį p u i k ų nepriklausomybės metų išugdytą žiedą. Po trumpo pasikalbėjimo, mano džiaugsmas tapo neišdildomu kartumu" rašo R. Aukštuolis. O kodėl apkarto tas didelis džiaugsmas? Ogi todėl, kad į R. Aukštuolio nusiskundimą, jog lietuviai ištautėja, veda svetimtautes, kad teko prašyti tą skaistų ateitininką, kaip įtakingos organizacijos narį, veikti lietuvius, kad jie išliktų lietuviais, išliktų katalikais. Po tokio R. Aukštuolio nusiskundimo, kaip rašo tasai pat R. Aukštuolis: "Jo (to skaistaus ateitininko E. Ž.) akyse sužibo kaž koks tamsus ir svetimas žvilgsnis. Kiek pagalvojęs atsakė. "Tai kas, kad lietuvių nebus, katalikų vistiek bus". Čia tuojau priduria R. Aukštuolis: (Kur rasi ryškesnį žmogaus nužmoginimo laipsnį?") Bet čionai būtina pasakyti:

Tai buvo tikras ateitininkas

Gerb. R. Aukštuolis, atrodo, bus kiek persitempęs. 1) Sutikęs tremtyje skaisčiai puikų ateitininką, džiūgauja dėl jo puikumo. Argi neateitininkų nebuvo lygiai puikių? 2) Skaudus kaltinimas ateitininkui, kuris buvo nuoširdžiai atviras, pasakydamas Aukštuoliui tai, ką kiekvienas ateitininkas ir, aplamai, Romos absoliutizmo išpažintojas turi pasakyti: Pirmoj eilėje **turi būti katalikas.** Tautybė, internacionlinės popiežiaus politikos totatirizmo požiūriu, nesvarbus faktorius. Karšti patrijotai nori matyti katalikų absoliutizme skaisčiai plevėsuojančias tautines vėliavas, bet tikras katalikas, kokiu buvo anas nuoširdžiai atviras ateitininkas, pirmoje eilėje yra katalikas. Jau penki šimtai metų mes mokame baisiai didelę kainą, nenorėdami ar nedrįsdami sau pasakyti, kad katalikas yra **katalikas** tik po to, kiek leidžia Romos internacionalo totalizmas, galima būti lietuviu.

1940 liepos mėn. vid. reikalų komisaras Gedvila nusiskundė M. Semionovui, tuometiniam faktinajam Lietuvos valdovui, kad iš Maskvos siunčiami komunistų emisarai Lietuvai valdyti visai nepažįsta ir nenori suprasti Lietuvos reikalų. "Bet už tat jie gerai supranta Maskvos — komunizmo reikalus. Mums svarbu, kad liktų komunistai, jeigu jau nyksta lietuviai" atsakė Semionovas. Tai matot, gerb. Aukštuoli, nors jūsų susitiktasis skaistus ateitininkas buvo ne visai originalus, atstovaudamas Romos internacionalą, bet svarbiausia, ateitininkas buvo atviras ir nuoširdus. Šios dvi dorybės nėra taip dažnos katalikiškojo internacionalo atstovų tarpe. Jūsų šūkavimas, kad ateitininkas parodė baisų nužmoginimą, yra jausmingas, bet netikslus.

Šūviai į dausas

Norėdamas išlaikyti lietuviškumą tremtinių eilėse, R. Aukštuolis pataria nenusileisti tiems, kurie mus nori panikinti, nestatyti šventovių kitiems. "Mes taip viską atidavėm kitiems ir dabar vergaujam svetimiem. Būdami kuklūs ir žmoniški, visuomet bereikalingai nukenčiame," skundžiasi Aukštuolis, ir baigia į dangų skambančiu nusiskundimu, kad reikėtų būti patiems savyje. Galop: "Į kovą už Dievo ir tėvų mums skirtas tikybines ir tautines tiesas". Tai gražu, bet ne ta prasme, kurią turi galvoje R. Aukštuolis.

Žinoma, šiaip ar taip, tai labai kilnu ir gražu, bet mes gyvenam, kur kova už garbę, galią pinigą eina be paliovos ir rūsčiai. Jeigu italams, airiams ir kitiems pavyko surasti lietuvius, negrus, portorikiečius, lenkus, kurie buvo kuklūs ir žmoniški — viską atidavė kitiems tai, būkim tikri, neužtenka pasakyti "būkim sau ir savyje". Yra faktai. Imkim tuos pačius lenkus. Vieni jų suklupo prieš Romos absoliutizmą, kiti — įkūrė Lenkų Katalikų Tautinę bažnyčią. Ir — rezultatas: Tautinė katalikų bažnyčia yra teisėta savo bažnyčių, mokyklų, seminarijos, žemių, namų valdovė. Ji kietai veda tautinę lenkų politiką, auklėja čia gimusį lenkų jaunimą būsimosios Lenkijos atstatytojais. Kiekvieno parapijos skatiko, veiksmo valdytojai yra patys parapijiečiai, čiai, per savo rinktus atstovus. Kiekviena lenkų tautinių katalikų parapija yra valdovė savo turtų ir savo nutarimų, joks internacionalinis valdovas negali įsakyti, paskirti vyskupą, archivyskupą, nes jie patys yra valdovai. Kas kita Romos valiai nusilenkusiems.

Imkim tuos pačius žydus. Jie mums davė religiją—Mozę, Kristų ir pranašus. Mes pasiėmėm kaip geriausią religiją iš žydų. Nuoseklu būtų, kad ir žydai, po pasaulį išblaškyta tauta, būtų priėmę katalikybę, Romos galią ir valią. Bet žydai nenorėjo būti kuklūs, atsidavę visiems. Jie pasiliko savo sinagogose, savi, sau žmonės. Ir, kokia jėga pasaulyje, palyginus su žydų skaičiumi, gali lygintis su žydais, kurių religija yra tik žydiška.

Imkime mūsų didįjį tautos kėlėją ir prabilusį "Lietuva tėvynė mūsų, tu didvyrių žemė". O testamentaliniai vykdytinus žodžius Kudirka himne įrašė: "Ir šviesa ir tiesa mus žingsnius telydi". Reikia Kudirką dabar skaityti dieną ir naktį, ir kai matome krikdemų užmačią: mes, arba — niekas, sužlugdytą Vliką, špitole paverstą Liet. Bendruomenę, kai mes statome negrams ir visiems milijones šventyklas, kai mūsų dvasininkai teturi teisę ubagauti pinigus ir mokėti milijonines prievoles, uždedamas lietuviui visai svetimų vyskupų, kardinolų ir kitų dignitorių. Kad taip iš peties apie tai pasikalbėti, nors kaip kalbėjo Kudirka, kuris patarė religiją palikti nuošalai, kaip privatų bizį, o tauta sau, savyje, savo tikslams.

R. Aukštuolis nori lietuviško vyskupo. Turim. Net du. Trečią — archivyskupą. Abu vyskupai trainiojasi kitataučių dvasinių dignitorių karidoriuose. Gal taip ir reikia sūnui tautos, kuri neturi garbės būti sau tauta. Gražiai randa Vienybės redaktorius vyskupo Brizgio ir fabrikanto Rudžio veiksmus, kai Rudis, čia gimęs ir augęs lietuvis, prabilo lietuvių kalba viešame susirinkime. o Lietuvos duona išaugintas, Romoj mokslais apšarvotas vyskupas Brizgys prabilo angliškai. Kodėl? Spėsime. Rudis yra nepriklausomas biznierius, sau duoną uždirbąs, o vyskupas Brizgys... suprasdamas, kai jo dabartiniai duondaviai mėgsta, iš jų tikėdamasis gal R. Aukštuolio trokštamosios vyskupo kėdės (Veltui troškimas E. Ž.) prabilo valdovų kalba, nors tie, kurie duoda vysk. Brizgiui duoną ir pastogę, t. y. jo ganomos avelės, dar ne visos išmoko anglų kalbą ir jo nesupranta...

Kas gi pasikeis, jeigu gausime ir lietuvišką vyskupą, jeigu ją gauna tik viskam paklusnūs, kokiu jau skuba ir jo ekscelencija vyskupas Brizgys. Tai gal tik padidins mūsų procesijos į nulietuvėjimą garbę, kai būsime tik tokie, kokius apibudino anasai ateitininkas, mirę lietuviai, bet likę katalikais.

Kad ir labai prasta, žemiška, bet galvą naudojant praktiškesniems reikalams, o nesiemos daužymui, gal R. Aukštuolis imtų ir pastudijuotų: kaip lenkų katalikai tautiniai susitvarkė, kaip žydų tauta per tūkstančius metų išliko ne mažiau žydiška negu ji buvo Mozės ir Kristaus laikais. Arba nusileidęs iš aukštybių, pasiteirautų, kaip tvarkosi kelioliika lietuvių katalikų tautinių parapijų. Pamėginkim išdrįsti būti tuo kuo ne taip lengva būti, kaip buvo Kudirka, Bielinis, dr. Šliupas, vasario 16-sios vyrai.

Po 30 metų ši Afrikos garnių pora, Washington Park Zoo Milwaukee, Wisc., pirmą kartą susilaukė garninko.

MUMS RAŠO

Pripažinau Pr. Skardžiui viršų, bet jis, lyg nuo liepto nupuolęs ir po dumblyną besiblaškydamas, vėl po apačia atsidūrė — vėl netiesos paskelbdamas. Tenka jį pataisyti.

Joks J. Jonuta man nepažįstamas ir nežinomas. P. Orintaitė niekada nėra buvusi ištekėjusi už tokio vyro. Visos Pr. Skardžiaus kalbos apie tokį asmenį yra liguistas jo prasimanymas (mat, sąmoningai faktų sakosi nesąs linkęs kraipyti). P. Orintaitės vartojamas vardas yra Petronėlė, tai ir Pr. Skardžius neturėtų kitaip prasimanyti. Ar gražu būtų, jei p. Skardžių pradėtume vadinti Proncele, Pranciškėliu ar dar kitaip? Vardų kraipymas, pašalinių, ginče nedalyvaujančių asmenų, užkabinėjimas yra ne profesoriaus amatas.

Rašydamas apie Pr. Skardžiaus enciklopedijos sumanymo griaunantįjį darbą ir apie vėlesnį atsivertimą, nesitariau ir nebendradarbiavau nė su vienu Pr. Skardžiaus rašiny minimu asmeniu. Šiuo reikalu ir P. Jonikas nebuvo mano bendradarbis: nebendradarbiavau ir su Dirvos Kultuvės bei kitais autoriais, kurie šaipėsi iš Pr. Skardžiaus persiorientavimo. **J. Klauseikis**

Dorybė yra ne ydos vengime, o jos netroškime. **G. B. Shaw**

Dorybė yra sveikata, yda yra liga. **Plutarch**

Tie, kurie nepažįsta blogio, nieko neįtaria. **Ben Jonson**

Rytų priežodis sako, kad mūsų kaimyno vištos atrodo mums kaip žąsys. **Deluzy**

Pavyde yra daugiau savimylos kaip meilės. **La Rochefoucauld**

O, Pavyde! Tu menkniekių padidintojau! **Shiller**

Kiekvienas gailestingas darbas yra laiptelis į dangų. **H. W. Beecher**

GERIAUSIAS
INSURANCE ir REAL ESTATE
PATARNAVIMAS PAS
ORMAN & MICHELSON
111-15 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.
VIrginia 6-1800

LIETUVIAI ADVOKATAI

ALFRED J. WENTZ
225 S. 4th Street,
BROOKLYN, N. Y.
EVergreen 7-8067

CLEMENT A. VOKET
(Vokietaitis)
41-40 74th Street,
JACKSON HEIGHTS 73, N
NEwton 9-6620

KĘSTUTIS W. MICHELSON
87-14 111th ST.,
RICHMOND HILL 18, N. Y.
VIrginia 6-6060

ST. BREDIS, JR.
37 Sheridan Avenue,
Brooklyn 8, N. Y.
AP 7-7083

John Baltaduonis
FRANKFORD AVENUE
CAFE
1700 Frankford Ave.,
PHILADELPHIA, PA.

RUBBER STAMPS
CONCORD STAMP
79 Warren St. New York
Tel. BEelman 3-6

NORITE GEROS — MENIŠKOS
FOTOGRAFIJOS:
PORTRETO,
ŠEIMOS,
VAIKŲ,
įvairių progų nuotraukų?
Jums geromis sąlygomis padarys
VYT. MAŽELIS,
baigęs New York Institute of Photography,
422 MENAHAN STREET, BROOKLYN, N. Y.
skambinti tel. HY 7-4677

VASAROTOJŲ DĖMESIUI!

Žemės ūkio sodyboje prie Quaddic ežero, moderniškame nam (motel) priimami vasarotojai atostogoms, savaitgaliams, iš loms.

Erdvūs miegamieji, dideli laisvalaikiams praleisti kambari Visi patogumai.

Žuvingas ežeras, geros žvejojimo sąlygos apylinkėse. Laiv liai. Arkliai pasijodinėjimams.

Gražios apylinkės su įvairiais pasilinksminimais ir teatrai

Valstybės tvarkomi ir prižiūrimi Quaddic ir Memorial Pa paplūdiniai.

Lietuviški valgiai, užkandžiai ir gėrimai.

Kaina 28 dol. savaitei.

Vietos užsakomos iš anksto:

J. Paknys,
Box 126, Thompson, Conn., Tel. Putnam-Walnut 8-7736

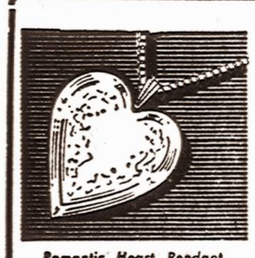

GINTARAS GRAŽIAUSIA DOVANA

Brangi atmintis kiekvienam lietuviui. Tradicinis papuošalas visą metą.

Vieta kur saugo mūsų brangaus krašto auksą — gintarą. Didžiausias pasirinkimas gintaro dribinių. Kviečiame ateiti pasižiūrėti.

AMBER GUILD, Ltd.
Virš 50 metų gintaro versle.
80-19 31th Ave., Jackson Heights, L. I., N. Y.
Tel. HA 9-5855
Lengva pasiekti auto—Northern Blvd. (25a) iki 31st Ave
IND sub. iki Roosevelt—Jackson Heiths Stores
IRT sub. iki 74th St. Stoties Iš čia LaGuardia Aero Port Bus iki 31st Ave

M. and Z AUTO COLLISSION WORKS
JULIUS MALDUTIS
BENDRI AUTO TAISYMO DARBAI
937 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.
(Tarp Morgan ir Busnwick Ave.)
Tel. EV 8 9794
Namų telefonas: HY 7-3247

NEW YORKO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. F. M. BINTAKIS
16 Linden Street
Vykstant Jamaica linija išlipti Gates Avenue Brooklyn N. Y.
GLenmore 5-3012
VALANDOS:
Kasdien nuo 11 iki 1 ir nuo 6 iki 8
Šeštadieniais nuo 11 iki 2.
Sekmadien. pagal susitarimą

VINCAS KANAUKA, M. D.
284 Eastern Parkway
(Blokas nuo Brooklyno Muziejaus)
Brooklyn, N. Y.
Tel. ULster 7-8652
(Vykstant BMT Franklin Ave linija, išlipti Estern Parkway, o IRT—Franklin Ave stotye.)
VALANDOS:
PAGAL SUSITARIMĄ
Skambinti nuo 6 iki 8 v.v.
Šeštadieniais nuo 9 iki 11 val. ryto.

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY
Established 1886

JUOZAS TYSLIAVA
Editor and Publisher

Editorial and Business Office:
412 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 4-0862

Entered as Second Class Matter October 23., 1907 at the Post Office of Brooklyn, N. Y.

Subscription Rates:
USA per year --- --------- $5.00
CANADA and other countries $6.00
Advertising Rates on Appliccation

Įdomi žinia

Amerikos spaudoje pasirodžiusi žinia apie tai, kad Norvegija planuojanti įsijungti į Britų Tautų Bendruomenę prėjo kaip ir nepastebėta.

Faktinai, tai labai svarbi žinia, kurią Skandinavijos spauda labai plačiai komentuoja. Ypač tuo yra susidomėjusi Danija, kuri, reikia manyti, greičiausia, pasktų savo kaimynę.

Sakoma, kad tai vyksta tyliai ir planingai. Ryšium su tuo, sakoma, neseniai lankėsi Norvegijoje ir karalienė Elzbieta II.

Tai įdomu daugeliu požiūrių. Pirmiausia, jeigu tai yra tiesa, rodo — ką? Tai rodo, kad Skandinavijos karalystės, ypač Norvegija ir Danija, kurios praeitame kare buvo vokiečių okupuotos ir nemažai nukentėjo, jieško stipresnio už nugario.

Britų Tautų Bendruomenė, kurios nariai, priešingai Sovietų Sąjungos sistemai, faktinai yra nepriklausomi, šiuo atveju būtų logiškas posūkis Norvegijai. Karo atveju tarp rytų ir Vakarų, Norvegija būtų saugesnė.

Tokia valstybių sąjunga, kurioje nėra priespaudos, kaip pavyzdžiui, didžiarusių valdomoje Sovietų Sąjungoje, anaip tol nėra bloga idėja.

Įdomu, kuo baigsis tos tylios derybos tarp Norvegijos ir Didžiosios Britanijos.

Šia proga verta pažymėti, kad panašus klausimas — Lietuvoje dėjimasis su Britų Tautų bendruomene — prieš karą buvo mėginta kelti spaudoje, bet cenzūra pasikubino tai užgniaužti.

BENDRUOMENĖS REIKALAI

Kelios pastabos iš L. B-nės Tarybos pirmininko J. Šlepečio ir valdybos pirmininko J. Barzduko pranešimų rugsėjo 10 d. New Yorke

E. ČEKIENĖ

•

Susirinkimą atidarė LB Tarybos pirm. J. Šlepetys, pakviesdamas pirmininkauti V. Alksnį, sekretoriauti K. Baciauską.

Pirmas darė pranešimą LB-ės Tarybos pirmininkas J. Šlepetys apie naujai sudarytus LB-vės organus, jų darbus bei ateities planus.

Jo pranešimu, LB-vė savo paskirtimi, tikslais ir veiklos apimtimi žymiai skiriasi nuo kitų liet. organizacijų. LB-ės vyriausias tikslas yra rūpintis lietuvybės išlaikymu išeivijoje ir kultūriniais reikalais, kai tuo tarpu kitų organizacijų yra siauresni tikslai, vien ideologiniai, savišalpa, labdaros ir tt.

JAV L. B-ės Taryba yra vyriausias sprendžiamasis organas. Taryba ir jos prezidiumas renkami 3 metams. Tarybos teisės, funkcijos bei pareigos yra aiškiai nusakytos JAV LB-ės laik. įstatuose, 33—36 ir 64 Str. LB-ės Taryba:

a) priima ir reikalui esant keičia įstatus,

b) atstovauja JAV LB-vę Pasaulio Lietuvių B-nės seime,

c) renka LB-nės valdybą, kontrolės komisiją ir garbės teismą,

d) nustato LB-ės būstinę valdybos,

e) nustato tautinio solidarumo įnašų dydį,

f) tvirtina B-ės valdybos metinę sąmatą ir apyskaitą,

g) sprendžia visus kitus su JAV B-ės reikalu susijusius klausimus.

LB-nės Tarybos Vykdomasis organas LB-ės valdyba renkama irgi 3 metams. Tuo pačiu demokratiniu būdu yra renkama ir apygardų, apylinkių ir LB-ės seniūnijų seniūnai.

LB-ės Taryba liepos pradžioje buvo susirinkusi pirmojo posėdžio, kuriame be visų pranešimų iš praeities Loko veiklos, nutarta:

1) steigti LB Kultūros fondą,

2) organizuoti LB Kultūros švietimo bei tautinio auklėjimo Tarybą.

3) nustatė tautinio solidarumo įnašų dydį.

4) išrinko L. B-ės Vykdomojo organo LB-ės valdybos pirmininką, kuriam pavedė sudaryti 7 asmenų valdybą.

Valdyba yra jau sudaryta iš Clevelande gyvenančių asmenų.

Be to, išrinkta 3 asm. kontrolės komisija, 5 asm. garbės Teismas ir 5 asm. įstatų komisija. Už ypatingus nuopelnus JAV LB-ei Taryba išrinko garbės pirmininku buv. Loko pirmininką prel. J. Balkūną.

JAV LB-ės Taryba, susirinkusi pirmosios sesijos New Yorke, reiškia didelį dėkingumą mūsų mokslo, meno, švietimo, spaudos, radijo ir kt. veikėjams, kurie savo jėgas skiria lietuvybei išlaikyti. Taip pat didžiuodamosi Amerikos lietuvių veikla ir nuopelnais lietuvybei, LB-ės Taryba organizuotai ateina plėsti ir tęsti jų ilgamečio darbo LB-ės Taryba dėkoja visiems bendruomeninės minties pradininkams rūpestingai tą mintį ugdžiusiems.

Tarybos patvirtintai LB-ės valdybai linkiu ryžtingo, darnaus ir sekmingo darbo, siekiant L. B-nę išūgdyti į stiprią lietuvybės išlaikymo ir kultūrinių reikalų puoselėjimo tvirtovę, baigė LB Tarybos pirmininkas J. Šlepetys.

Iš LB-ės Valdybos pirmininko S. Barzduko pranešimo paaiškėjo, jog LB-ės valdyba, kuri savo kadenciją pradėjo rugs. 1 d., savo veiklai stato 3 būdinglausias žymes: 1) kad LB būtų visuotina. 2) lietuviška ir 3 demokratiška. Ypač demokratiška. Valdybai svarbu įsiklausyti į rinkikų balsą, jų pageidavimus, sugestijas ir rūpesčius. Todėl jo tikslas, esąs ne tiek duoti pranešimą, kiek išklausyti čia susirinkusių.

Iš Loko perimta 60 apylinkių ir 10 veikiančių apygardų. Organizaciniai bendruomenės pagrindai jau padėti, tačiau darbai dar tebėra prieš akis.

Iš silpnųjų bendruomenės vietų pažymėtinos šios:

1. Bendruomenė vis dar neturi visų priimtos ir vykdomos savo programos.

2. Organizaciniu atžvilgiu, bendruomenė dar toli nuo jos visuotinio idealo. Tarybos rinkimai rinkikų skaičiumi nebuvo įspūdingi.

3. Patyrimas rodo, jog bendruomenei realiai ir nuoširdžiai dirba tik nedidelis lietuvių skaičius. Daugiau yra nuo šaliai stovinčių ir žiūrinčių, kas iš tos bendruomenės bus. Todėl dirbantieji pasijunta be užnugario. Entuziazmą ir pasiryžimus šaldo abejingumas, nesidomėjimas ir bet kurių pareigų vengimas.

4. Bendruomenės piniginiai ištekliai, ypač centro organų, daugiau negu skurdūs.

Tačiau, nežiūrint tų visų sunkumų, į bendruomenę mes žiūrime, kaip į šaukiančią visų sutelktinėmis jėgomis gelbėti lietuvio dvasią ir individualybę, išlaikyti amžiais sudėtas tautos vertybes, atiduoti tautinį įnašą pasaulinei kultūrai, yra didelė idėja, kuriai negaila dirbti, aukotis ir ryžtis. Didžiosios idėjos visada sunkiai įgyvendinamos. Tad į Bendruomenę dedame viltis, iš jos laukiame stebuklo!

Bendruomenės valdybos darbo plotas.

Bendruomeniniam darbui teks vadovauti bendruomenės valdybai.

Pirmininkui tenka vadovavimas, atstovavimas, bendruomenės informacija,

Vicepirmininkui — pavadavimas, administracija, valdybos ūkio reikalai,

Sekretoriui —protokolai, raštinė, kartoteka, archyvas,

Iždininkui — piniginiai dokumentai ir atsakomybė,

nariui švietimo reikalams — mokyklų ir mokinių žinios, programos, vadovėliai, jaunimo ir sporto organizacijos ir tt.,

nariui kultūros reikalams — lietuvių mokslo, meno ir apskritai kultūrinės veiklos reikalai, nariui kultūrinei informacijai — kultūrinės informacijos, ypač anglų kalba organizavimas.

To viso darbo vykdymas daug priklausys nuo talkininkų. būtent: kultūros fondo, švietimo tarybos, informacijos komisijos ir k. organų.

LB Kultūros Fondas

Jo nuostatai priimti rugsėjo 3 d. posėdy. Jo tikslas—remti ir skatinti tautinę lietuvių kultūrą. Pagrindiniai K. F. organai bus jo Taryba, valdyba, skyriai ir įgaliotiniai. Kviečiami bus mokslo ir meno darbininkai ir mokslą bei meną remią asmenys. Artimiausiu laiku numatyta svarstyti KF organizavimo reikalą bei KF Tarybos narių kvietimą.

Tačiau, sako valdybos pirmininkas, visi mūsų gražūs užsimojimai pakibs ore, jei bendruomenės centrai negaus kraujo, kuris vadinasi pinigai. Ir dėl to, pinigų telkimo klausimas bendruomenėje iškyla visu aštrumu.

Taip pat pirmininkas pabrėžė, jog didele dalimi bendruomenės veiklos pasisekimas pareis ir nuo mūsų visuotinos spaudos, kuri spausdintu žodžiu veikia tūkstančiams mūsų tautiečių į jų širdis bei nuotaikas, baigė savo pranešimą LB pirmininkas S. Barzdukas.

Diskusijose Bendorius pareiškė, jog LB v-bos pirmininko čia išdėstyti gražūs planai bus tik popieriuje ir svajonėse, kol LB-ės valdyba nepasieks tikro visuotinumo. Be to, LB-ė turi tarnauti ne mums, kurie niekur ir niekada nenutautėsime, bet mūsų jaunimui. Ji turi rasti metodus ir priemones prieiti prie jaunimo ir palaikyti su juo nuolatinį kontaktą.

Inž. A. Novickis siūlė į LB-nę priimti narials ir organizacijas, kurios be savo tiesioginių pareigų atliktų ir bendruomenės statutines pareigas.

1) rinkti b-nės mokesčius.

2) sudarytų rinkikų sąrašus,

3) skatintų savo narius dalyvauti rinkimuose,

4) atliktų kitas b-ės pareigas.

Apygardų suvažiavimuose organizacijų atstovai dalyvautų lygiai, kaip apylinkių atstovai ir turėtų lygias teises su jais.

Požemeckas sako: "eisim, darysim. laušim. O darysim tik tai, kas galima esamose sąlygose, o sąlygos yra kietos, nes kiekvienam yra brangesnė savo kišenė. Aukščiausias visuotinumas nebus įgyvendintas, tai nepasiekiama".

V. Jonuškaitė, papildydama kitų nuomones, pabrėžė, jog organizacijos turėtų būti pagrindiniai LB-ės nariai, vien iš aukų nesusikurs jokie nauji fondai, nors ir kilniausi būtų jų tikslai ir siekimai.

Prel. Balkūnas pakilia nuotaika nupasakojo apie kultūrinį lietuvių gyvenimą visuose kraštuose, kurių jis neseniai daug aplankė. Anot jo, kur sau lė šviečia, ten lietuvių yra. Ir jie visi dirba Lietuvos laisvinimo darbą, išskyrus mažumą. Be to, sakė jog LB-ė yra visuotinė. Jo žodžiais tariant, mes visi esame ivsuotini, vienos širdies, vienos minties lietuviai.

Senekas siūlė šalpą palikti BALF, politiką ALT, o bendruomenei kultūrą.

Dar kalbėjo Dzikas iš Elizabeth, prof. Žilevičius, Banelis, Prošinskas ir kt.

Valdybos pirmininkas, atsakydamas į visus pasiūlymus bei priekaištus, su kai kuriais pasiūlymais sutiko, kitus pažadėjo posėdyje apsvarstyti, priimti dėmesin ir visomis jėgomis stengtis įgyvendinti viso Pasaulio lietuvių bendruomenės valią, eiti kartu su gyvenimu neapsiribojant vien teorija ir savo darbe siekti visuotinumo grynai demokratiniais principais. Taip pat išreiškė padėką už aktyvų dalyvavimą diskusijose bei gausų atsilankymą.

Abiejų pirmininkų pranešimai buvo trumpi, įdomūs ir išsamūs. Ilgiau sustota prie diskusijų.

Po to įvyko bendra vakarienė.

Šios aštuonio poros dvynukų sugužėjo į tą pačią mokyklą Los Angeles. Cal. ir dabar turi nemažai rūpesčio ne tik mokiniai, bet ir mokytojai, kaip jau galima spręsti iš šio paveikslo. Esą, dar būtų pusė bėdos su dvynukų vardais, bet tos pavardės — jos kartojasi ir kartojasi...

ĮSLEISKIME "SENOVĖS LIETUVIŲ PINIGUS"

Lietuvos praeitis visais atvilgiais yra įdomi ir žavinti. Daugelis jos sričių jau pakankamai išaiškinta, aprašyta, paskelbta. Iš ten mes semiamės ir semsimės stiprybės. Tik numizmatika — mūsų senolių pinigai — iki šiol nėra susilaukę tinkamo dėmesio. Svetimieji tyrinėtojai, tiesa, nemaža yra atkasę, bet jie tas žinias "svetimai" mums ir interpretavo. Mūsų praeities dvasia, o dažnai ir bendrai tiesai, tie svetimųjų darbai maža ką davė ar duoda. Atvirkščiai, jie daug kur mus net suklaidina. Tomis palaidomis nuotrupomis gali kiek pasinaudoti mokslininkas, geras specialistas, kelių svetimųjų kalbų mokovas, gi visai lietuviškajai visuomenei, ypač naujai priaugančioms kartoms, svetimųjų pabertos žinios tegali parodyti tiktai iškreiptą veidrodėlį, arba ir visiškai nieko.

Prieš eilę metų, dar tebestudijuodamas Vytauto Didžiojo Universitete, aš šia sritimi aistringai susidomėjau. Profesorių skatinamas, aš pirmas, kaip sukasi žemė, ėmiausi ruošti ištisą senovės lietuvių pinigų veiklą, kuri dabar, po 17 metų sunkaus darbo, kaip tik ir baigiu. Jis apima lietuviškųjų pinigų istoriją ir numizmatiką nuo giliosios senovės iki XVIII amž. pradžios, kada tuos pinigus išstūmė užmarštin svetimieji, lietuvių tautos priešų, pinigai.

Veikalas bus apie 300 psl. apimties (6"x9" formato), šim tai iliustracijų jo išleidimą gerokai pabrangins. Jaučiu, kad vienas tos naštos nepakelsiu, nes ką turėjom su žmona susitaupę, praradom "Nepriklausomos Lietuvos Pinigus" išleisdami.

Ilgai svarstęs, ir giliai varžydamasis, pagaliau išdrįsau kreiptis į visuomenę, šaukdamasis jos pagalbos. Neprašau dykai nė vieno cento, nes pats žinau, kaip sunku jį uždirbti. Aš siūlau lietuviams paskubėti nusipirkti po vieną egzempliorių mano dar neišparduotos knygos "Nepriklausomos Lietuvos Pinigai". Jūs turėsite po gražų, pirmą šitokios rūšies lietuviškoje raštijoje veikalą, aš sukaupsiu bent dalį lėšų "Senovės Lietuvių Pinigams" išleisti. Už savo pastangas, daug sugaištų dienų ir neišmiegotų naktų, asmeniškai nieko nenoriu. Vienintelis mano troškimas — pamatyti išleistą veikalą, kurio šimtmečiais laukėme ir, neišleidus dabar, gal vėl šimtmečius lauktumė.

Jau dabar kuoširdingiausiai dėkoju kiekvienai ir kiekvienam, kas šį mano šauksmą išgirs ir į jį lietuviška širdimi atsilieps.

Knygą "Nepriklausomos Lietuvos Pinigai" išleista liuksusiniame popiery, turi 255 psl., 160 iliustracijų ir parduodama po 5 dol. egzemplioriui. Siusdami čekį, money orderį ir gryną penkinę voke, malonėkite vartoti žemiau matomą adresą.

Jonas K. Karys, 45 Park Terr., Bridgeport 4, Conn.

PS. Visų lietuviškųjų laikraščių gerb. Redaktoriai maloniai prašomi šį prašymą perspausdinti.

ĄPIE LIETUVIŠKUS RANKDARBIUS

LIUDA ALSSEN
Columbia, Missouri

Lietuvė moteris, atsidūrusi svetimame krašte, stengiasi kiek galėdama papuošti savo naują gyvenamąją vietą. Nesvarbu, ar tai būtų jau nuosavi, naujai įsigyti namai, nuomojamas butas, ar kuklus kam barėlis, — ji stengiasi jį jaukiai įtaisyti ir skoningai papuošti. Labai mažai kam pavyko atsivežti iš Lietuvos lietuviškų kilimų, staltiesių, užuolaidų ir t. t. Dabar esame priversti puošti savo butus jau svetimame krašte pirktais daiktais. O, kaip mes pasigendame lietuviškų rankadarbių! Dabar, deja, retai kas gali ar moka išsiausti raštuotą rankšluosti ar kilimėlį. Kai kas iš mūsų dar moka juostas austi ir gal iš jų pasiuva takelį. Tiesa, didesniuose miestuose galima šis tas įsigyti lietuviškose krautuvėse, bet labai aukštom kainom. O, be to, norėtųsi pasidžiaugti ir pasididžiuoti savo pačios pagamintais dar beliais.

Lietuvoje buvo taip paprasta. Nueini į rankdarbių krautuvę ir renkies iš didžiulės krūvos drobines staltieses, takelius, priegalves irtt. Ant visų daiktų ryškiai atspaustos stilizuotos tulpės, žirgeliai, kryželiai ir šiaip visokie lietuviški motyvai. Pasirenki spalvotus siūlus ir gali jau siuvinėti. O koks džiaugsmas, koks grožis, kai užbaigi darbelį. Išplauni jį, rūpestingai išprosiji ir padedi kur nors matomoje vietoje. Rodos, visas kambarys iš karto gražesnis, šviesesnis pasidaro.

Besvajojant apie praeitus laikus, man atėjo štai kokia mintis. Gal galėtų mūsų dailininkai nupiešti įvairių raštų staltiesėms, priegalvėms, vaikų drabužėliams ir kitiems dalykams. Raštai turėtų būti įvairaus formato, kad galima būtų juos pritaikyti įvairiems daiktams. Gal ne taip ir brangu būtų atspausdinti juos ant plono popieriaus ir pagaminti didelį kiekį prieinamomis kainomis. Perpiešti raštą nesunku ant bet kokios medžiagos. Esu įsitikinus, kad daugelis lietuvaičių pasinaudotų tais raštais ir papuoštų jais savo butus. Kaip malonu būtų parodyti savo rankadarbius svetim tautėm ir gal joms paskolinti raštus ir pamokyti jas, kaip siuvinėti lietuviškas tulpes...

Baigdama, norėčiau pasidalinti su savo skaitytojomis dar viena mintimi. Labai gražus efektas gaunamas, jei juostų raštai išsiuvinėjami ant drobės. Tai labai lengva padaryti vartojant kanvą ir siuvinėjant raštą kryžiukais. Patarčiau nusipirkti nebaltytą drobę ir vartoti gan tamsios spalvos siūlus.

Norton Pierre Gaston (kairėje) su savo advokatu Washingtone džiaugiasi. kad pagaliau JAV Pakraščių Sargybos vadovybė pripažino jam teises, kurios buvo laikinai suspenduotos dėl to, kad jo motina kadaise priklausiusi komunistų partijai.

ATITAISYMAS

Vienybės Nr. 34 mano straipsny "Povilą Pakarklį prisiminus" yra įsibrovusios dvi nemalonios klaidos: užuot "aš mėgdavau plačiau pafilosofuoti" išspausdinta: "aš negalėdavau plačiau pafilosofuoti" Straipsnio gale užuot "yra parašęs istorinį įvadą" išspausdinta "istorinį įvardį."

Pr. Skardžius

Padėkime nukentėjusiems nuo potvynio

Praūžęs uraganas palietė ir Jungtinių Amerikos Valstybių lietuvius: nevienas žuvo vandens sriautuose, nevieno vandens srovės nusinešė namus, daugelis neteko turto ir t. t. Taigi turime nemaža savo tautiečių, kurie, nebetekę betkurios atramos, turi pradėti gyventi iš naujo.

Gražu, kad nukentėjusiems į pagalbą tuojau atėjo Amerikos vyriausybė, Amerikos Raudonasis Kryžius ir kt. Bet būtų dar gražiau, jei ir lietuvis lietuviui artimo pagalbos ranką ištiestų.

Todėl Bendruomenės Valdyba kreipiasi į visus Bendruomenės organus — seniūnijų, apylinkių bei apygardų valdybas, į lietuvių parapijas, į lietuvių draugijas, organizacijas bei klubus ir visus lietuvius: suorganizuokime aukų rinkimą potvynio paliestiesiems!

Atskirose vietovėse šiam tikslui galėtų būti skiriamas koks vienas sekmadienis. Padarykime tai neatidėliodami, kol pagalba yra labiausiai reikalinga. Daugiausia duoda, kas laiku duoda. Tesuplaukia visų mūsų aukos į krūvą iki spalio 15 d.

Aukas prašome siųsti Bendruomenės Valdybos iždininko vardu: Julius Staniškis, 7513 Lawnview Ave., Cleveland 3, Ohio.

JAV Lietuvių Bendruomenės Valdyba.

M-le Genevieve de Galard-Terraube, žinoma kaip Dienbienphu angelas, vėl lankosi Amerikoje.

KITATAUČIŲ SPAUDOJE

Už scenos — Kinija

Anglijos valstybinio radijo leidžiamas žurnalas The Listener įsidėjo žymios anglų knygų leidyklos direktoriaus, Petro Calvocoressi, per radiją pasakytą kalbą tema "Viršūnių konferencija." Sako:

"Konferencija Genevoje buvo trumpa — po du posėdžiai per penkias dienas. Viskas buvo atvira, bet greta viešų posėdžių vyko eilė pasitarimų visokiose vakarienėse. Valgių stalas, galima sakyti, buvo tikrasis diplomatijos stalas. Darbotvarkėje tebuvo keturi dalykai: Vokietijos apjungimas, apsaugos sistema Europai, nusiginklavimas ir santykių pagerinimas tarp Rytų ir Vakarų. Čia galvota viršūnėms pavesti nustatymą nurodymų, kuriuos vėliau patikslintų būsimos užsienio reikalų konferencijos. Tačiau netoli nuvažiuota. Daugiausia kliuvo Vokietija. Rusija negalėjo sutikti apjungti Vokietiją ir leisti jai įsijungti į NATO sistemą. O Vakarai negalėjo pripažinti dabartinės dalykų būklės Rytuose ir ten veikiančių komunistinių režimų.

Tokiu būdu, viskas atidėta ateičiai. Konferencijoje išryškėjo, kad gama laisvas rankas turįs Amerikos prezidentas pavartojo visą savo įtaką nustumti nuo žmonijos šaltąjį karą kaip tik tuo metu, kai ir rusai (mums nevisai žinomais sumetimais), taip pat yra pakeitę savo laikytas nuotaikas. Vienu žodžiu — buvo siekiama pakeisti didžiųjų valstybių santykius. Istorijoj šie santykiai, paprastai, keičiami karu ar diplomatija.

Dalykas, tačiau, platesnis. Genevoje nebuvo (tačiau, ir buvo) — Kinija. Vakarų siūlomoje (ir rusų pritartoji) nusiginklavimo programoje sakoma, kad trys valstybės (Amerika, Rusija ir Kinija) nusistato teturėti po pusantro milijono kariuomenės. Šiame pasiūlyme minimos tik trys valstybės, kaip didžiosios, sakysiu — milijonierių valstybės. Šiandien, Amerika stovi prieš prieš anas dvi. Tačiau, nėra aišku, ar Kinija jau visiškai sutapusi pasaulinėje politikoje su Maskva. O kur gyvena trys didieji, tai kiekvienas supras, kad kiekvieno politikos siekis bus būti, ne vienas prieš du, bet du prieš vieną. Čia nenoriu teigti, kad Amerika tariasi su rusais prieš Kiniją, bet tik priminti, kad Vokietija jau išslydo iš savo svarbios vietos pasaulinėje politikoje".

Nieko neišspręsta, bet — kiti vėjai

Paryžiaus dienraščio Figaro redaktorius, žymus prancūzas politikas stebėtojas ir kelių knygų autorius, Raymond Aron, rašo:

"Būklė diplomatijoj dabar labai įdomi. Visi pripažįsta, kad Vakarai ir Rytai neišsprendė jokių juos tiek metų skyrusių klausimų, tačiau visi sako, mes, esą, įžengiame į naują laikotarpį. Nejau Vakarai vėl, savo nelaimei, susižavės šypsenomis be reikšmės ir bergždžiais geros valios pareiškimais Visi, tartum, pamiršo, kaip rusai pasielgė po Jaltos susitarimų.

"Sakoma, abi pusės išsigando atominio karo. Gali būti. Tačiau, šaltas karas vyko kaip tik dėlto, kad abi pusės nenorėjo pasaulinio karo. Taigi, čia nieko naujo. Nieko naujo nei Vokietijos būklėje — čia vėl susitarta nesusitarti. Dar kiti pasakoja, esą, Maskva pradeda rūpintis dėl raudonosios Kinijos stiprėjimo. Gali būti, kaip gali būti, kad rusai pradeda justi ir darbininkų trūkumą. Visi šitokie aiškinimai privalėtų mus būti dar atsargesniais, nes, ištikrųjų, Maskvos strategija juk tebėra ta pati.

Tik vienui vienas faktas mus smagiau nuteikia: Sovietų Sąjungos viduje vyksta permainų. Diktatoriaus vietoje valdo komitetas, slaptosios policijos vaidmuo sumažėjęs, rusų mokslininkams ir kitiems leista laisviau su laisvuoju pasauliu santykiauti, propagandos tonas sušvelnėjęs." Iškilusios rusų buržuazijos siekimai taip pat turi reikšmės.

Vakarų pareiga pasinaudoti naujais vėjais ir išspręsti tinkama kryptimi kai kuriuos klausimus. Juk negalima, kaip Mendes-France (buvęs Prancūzijos premjeras) aną dieną rašė, vien tik šypsenomis amžinai keistis. Gali būti, kad rusų meška 1955 m. gais ne tokia godi, kaip 1945. Tačiau reikia jai neleisti, progai pasitaikius praryti dar vieną Europos kąsnį."

Ką Rytai (Maskva) sako

Anglijos valstybinio radijo leidžiamas žurnalas The Listener šitaip pavaizduoja pavergtosios Rytų Europos radijų atsiliepimus dėl konferencijos Genevoje:

"Visų Rytų Europos (komunistinių) radijo programų bendra linija buvo akcentuoti šiuos dalykus: 'Sovietų Sąjunga buvo pavyzdys taikos politikos, tapo nutiesta pagrindas susitarimams tarp kraštų su skirtingomis visuomenių santtvarkomis, pasaulis nori taikos, liaudies demokratijos (reiškia, Maskvos gizialiai) nepakęs kišimosi į jų vidaus reikalus. Vienas radijas po kito reiškia nepasitenkinimo, kad prezidentas Eisenhoweris, savo įžanginėje kalboje konferencijai, iškėlė 'taip vadinamą valdžių klausimą Rytų Europoje', nes tai 'absurdas manyti, kad jos nesančios laisvai išrinktos'. Maskvos radijas skyrė daug laiko penkiolikmetinei sukakčiai sovietinio režimo įkūrimo Pabaltijo kraštuose. Sakė, prieš tai tos valstybės 'gyveno vargšų gyvenimą, kaip kapitalistinių valstybių kumečiai' ir tik 'liaudies supykimo banga nušlavė jose viešpatavusias nacionalistines - atžagareiviškas valdžias". Bulgarijos radijas skelbė, kad pats svarbiausias faktas Genevoje buvęs "abiejų pusių noras rasti kompromisą ir nekrauti vienas kitam savo valios'. O Čekoslovakijos Pragos radijas pareiškė: 'Vienu balsu sutikta dėl vieno dalyko: senieji keliai, pasirodė, netikę ir reikią išbandyti naujus".

V. Šernakys

Studentų dėmesiui

Šeštadienį, rugsėjo 24 d. 7,30 v. v. Skautų Būkle įvyksta New Yorko Skautų Santaros skyriaus susirinkimas su arbatėle. Bus rodoma filma iš vasaros veiklos. Jaunimas kviečiamas gausiai dalyvauti.

BE A HYPNOTIST
WRITE
Dr. Marcus Bloch, L-Hy.
President
Eastern School of Hypnotism
240 RIVINGTON STREET
New York 2, N. Y.

Lietuvos Atsiminimų
RADIJO VALANDA
Jack J. Stukas
Direktorius
ŠEŠTADIENIAIS
nuo 4,30 iki 5,30 v. p. p.
WEVD, 1330 kil.
Visais reikalais kreiptis:
1264 WHITE STREET
Hilside, N. J.
WAverly 63325

QUALITY MARKET
VICTOR ABECUNAS, Sav.
356 PARK STREET,
NEW BRITAIN, CONN.

Tautos Šventė Great Necke

Amerikos Lietuvių Bendruomenės Great Necko Apylinkės Valdybos iniciatyva, sekmadiedienį, rugsėjo 18 d. 5 val. po pietų, Kasmočiaus salėje, 89 Steamboat Road, Great Neck, L. I. rengiamas Tautos Šventės minėjimas.

Oficialioje dalyje trumpą tai dienai pritaikintą žodį tars valdybos pirmininkas Antanas Senikas.

Meninei programos daliai išpildyti yra pakviesta New Yorko Lietuvių Skautų Dramos Sekcija, vadovaujama Vyt. Kidolio. Ši, verta dėmesio ir gražiai jau visuomenėje užsirekomendavusi, scenos mėgėjų vaidintojų grupė tą vakarą suvaidins Vytauto Alanto 3 veiksmų komediją "Buchalterijos Klaida".

Veikalo pagrindinius vaidmenis atliks: Asta Endriukaitytė, Gražina Frankaitė, Birutė Kidolienė, Donatas Gasiūnas, Romas Kezys. Vytautas Kidolis ir Jonas Ulėnas.

Tikimasi, kad šiame Tautos Šventės minėjime bus ne tik vietos, bet ir New Yorko bei Brooklyno ir jų apylinkių lietuvių.

K. M.

Pranešimas

Pranešama, kad Brooklyno Maironio vardo šeštadieninė mokykla mokslą pradeda šeštadienį, rugsėjo 17 d.

Mokiniai renkasi be 15 min. 9 val. Apreiškimo parapijos patalpose, iš kur organizuotai eina į bažnyčią. Po pamaldų skirstosi į klases.

Kviečiame mokyklą lankyti ir nauji mokiniai, kurie galės būti priimami tos parapijos apatinėje salėje (rūsyje).

Kino žvaigždė Rita Hayworth šiomis dienomis, kartu su dukterimis. Rebecca, 10 m. ir Yasmin, 5 m., išvyko į Europą.

J. MARKIEWICZ
AND
SONS, Inc.
Tel. LOcust 2-9229
Laidotuvių Direktoriai
15 Trumbull Street
New Haven, Conn.

POLAKAS GARANTUOJA, kad galima mokėti brangiau, bet negalima suruošti geresnių laidotuvių

$250 ąžuolinis karstas

Laidotuvių kaina nėra problema, nes mes turime didelį pasirinkimą karstų.

Audeklu dengtas nuo -95
Ąžuolinis nuo $250
Mahagoni med. nuo $495
Metaliniai nuo $385

Nemokamai koplyčia

Antanas Polakas
LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
151 METROPOLITAN AVE.,
Brooklyn, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-8479

VARDAI IR FAKTAI LIETUVOJE

(Atkelta iš 1 psl.)

— Vilniaus radijo simfoniniame orkestre be kitų dalyvauja: Stasys Bagužinskas, Vladas Binkis, Abelis Klenickis, Kajetonas Leipus.

— Pagal Maskvos įsakymą Lietuvoje buvo šaukiami susirinkimai "sužlugdyti atominio karo kurstytojų kėslus". O šie kurstytojai esą "imperelistinė Amerika ir Anglija". Įžymesnieji lietuviai rašytojai, meninkai, dainininkai buvo verčiami rašyti "pasmerkimo" pareiškimus, kurie skelbiami spaudoje. Yra rašę V. Mykolaitis-Putinas, Kipras Petrauskas, prof. Z. Žemaitis, akt. J. Siparis, gen. Vincas Vitkauskas.

— Vilniuje teismo pasmerktas sušaudyti Jokūbas Jasiūnas, esą, pereitų metų gruodžio 18-19 d. Kokiškių kaime, Vabalninko apylinkėje, nužudęs P. Grigienę ir A. Glemžienę.

— Buvo paminėta V. Mickevičiaus-Kapsuko 75 m. nuo gimimo sukaktis. Jisai miręs 1935 m. Maskvoje. Maskvos nutarimu Vilniaus universitetas pavadintas Vinco Kapsuko vardu. Paleckis išleido įsaką "Marijampolės miestą vadinti Kapsuko miestu".

Vilniuje Kapsukui bus pastatytas paminklas ir, be to, vienas žvėjų laivas bus pavadintas jo vardu. Visą laiką Kapsukas buvo pikčiausias Nepriklausomos Lietuvos priešas.

— Žemės ūkio mokslų kandidato laipsniui įgyti Kaune disertacijas gynė doc. Stasys Mastauskis ir Justinas Kontrimas. Jų oponentai buvo prof. T. Ivanauskas, prof. P. Sivickis, prof. J. Kriščiūnas ir K. Baundza.

Atidaryta dailės paroda Great Necke

Rugsėjo 10 d. Great Neck, 77 Steamboat Road esančioj Almaus Galerijoje atidaryta New Yorke gyvenančių jaunosios kartos dailininkų paroda, sutraukusi būrį svetimtaučių ir lietuvių. Parodoje savo darbus išstatė Belapetravičius, Botyrius, Elškus. Kašubienė, Lapė, Mikšys, Urbaitytė ir Viesulas.

Jauki paryžietiško stiliaus galerija yra bene pirmoji Amerikos lietuvių kultūros istorijoje liudijanti neteisingumą dar vis girdimos tarp kitataučių nuomonės, jog "litvakai" tesugeba tik juoodžiausius darbus dirbti.

Galerija planuoja kas mėnesį ruoti vis kitų lietuvių dailės meisterų parodą. Galerija atidaryta kasdien nuo 1-3 ir 7-9 PM. Sekmadieniais nuo 4-6 P. M. Uždaryta pirmadieniais ir penktadienių vakare.

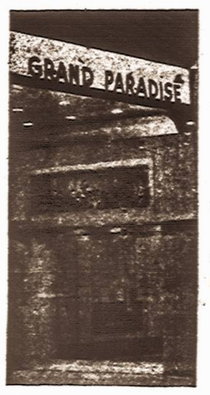

VISAME NEW YORKE NERASITE GRAŽESNIŲ IR PATOGESNIŲ SALIŲ, KAIP

GRAND PARADISE

Ką nerengtumėte — koncertą, vestuves, šokius, ar prakalbas — Grand Paradise gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių.

Reikalų Vedėjas
I. WEINSTEIN
320 GRAND ST. BROOKLYN 11, N.Y.
EVergreen 7-1123

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas. EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME
MATHEW P. BALLAS, Direktorius — ALB. BALTRŪNAS-BALTON, Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-5043 NOTARY PUBLIC

SHALINS FUNERAL HOME
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
F. W. SHALINS, Jr. — J. B. SHALINS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

AUGUST P. GUSTAS, Inc.
AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
354 MARCY AVENUE BROOKLYN, N. Y.
(KOPLYČIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR)
EVergreen 7-4774

PATRICK FUNERAL HOME
635 NORTH WOOD AVENUE, LINDEN, NEW JERSEY
Telephone LInden 2-4119

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVIČIUS, Direktorius
Telefonas. STagg 2-4409
410 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN 11, N. Y.

Eastate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC. Tel. NEwton 9-4464

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

Gino Prato, New Yorko kurpius, laimėjęs 32,000 dolerių televizijos klausimų kontestą, bučiuoja savo 92 metų tėvą, kurį jis aplankė Italijoje.

Padėka

Lietuvių Sporto Klubo valdyba nuoširdžiai dėkoja dail. Česlovui Janušui už paaukotą LSK traukimui, įvykusiam klubo metinio pikniko metu, vertingą paveikslą ir žinomam visuomenės veikėjui bei prekybininkui Juozui Ginkui už brangią ir gražią antrąją tos pat loterijos laimėjimo dovaną. Nuoširdų ačiū, tariame Laimos knygyno savininkui Baliui Jacikevičiui už traukimą bei įėjimo bilietų platinimą ir už išstatymą laimėjimui leidžiamo paveikslo savo knygyno lange.

Pikniko metu Lietuvių Sporto Klubui paaukojo po $5.00 J. Šuopys (iš Detroito), J. Kralikauskas, J. Stukas. Pi $2.00 ir mažiau: Pr. Jokubaitis, P. Mačiulaitis, V. Dilis, Morkūnas, E. Magionis, J. Glebaus, J. Prapuolenis, J. Venckus, Petkevičius.

Visiems šiems mūsų bičiuliams nuoširdžiai dėkojame.

Visiems Lietuvių Sporto Kl. nariams, prisidėjusiems darbu ar lešoms šį pikniką rengiant, tariame nuoširdų ačiū.

LSK Valdyba

Pradeda sezoną

Šį sekmadienį, rugsėjo 18 d., New Yorko Skautų ir Skaučių Dramos Sekcija pradeda naują sezoną su "Buhalterijos Klaida". Vaidinimas įvyks Kasmočiaus patalpose. Great Neck, L. I. Pradžia 5 val. Po šio pastatymo Sekcija imsis stropiai ruoštis antrajam veikalui. Su "Buhalterijos Klaida yra pramatoma aplankyti apylinkines lietuvių kolonijas ir dar kartą veikalą statyti Brooklyne.

CASINO TEATRAS
210 — 86th St., New York Tel.: RE 4-0257 BU 8-0561
Nuo rugsėjo mėn. 16 iki 22 d.
"DIE MITTERNACHTS — VENUS"
Theo Lingen-Maria Andergast-Paul Kemp-Fita Benkohoff
ir
"DIR GEHOERT MEIN HERZ"
Benjamino Gigli — Clara Rust — Lucie Englisch
Naujausia vokiška apžvalga.

STEAMBOAT INN
ALMA KASMOČIŪTĖ, Vedėja

ĮVAIRIAUSI GĖRIMAI IR
PIRMOS RŪŠIES MAISTAS
SALĖ ĮVAIRIOMS
PROMOGOMS
DIDELIS IR GRAŽUS
SODAS PIKNIKAMS.

Alma Kasmočiūtė

89-91 STEAMBOAT ROAD. GREAT NECK, L. I.
Telefonai
Greta Neck 2-1546 (Biznio) Geat Neck 2-3389 (Namų)

PROGA
— Be pinigų tapti biznierium —
Parduodama ar išnuomojama
BARAS ir RESTAURANAS
(su pilnu leidimu (laisnėm)
Biznis su mūriniu namu, tirštai apgyventoje apylinkėje
Pinigų inešti nereikia
Patsai biznis išsimokės arba savininkas sutinka sąžiningam žmogui perleisti ant nuošimčių išsimokėjimui dalimis kas mėnesį.
Smulkesnių informacijų kreiptis: JUOZAS LUGAUSKAS,
426 SOUTH 5th STREET, BROOKLYN 11, NEW YORK

JUOZAS GRABAU
Licensed
REAL ESTATE BROKER
Patyręs nekilnojamo turto pirkimo pardavimo tarpininkas. Namų pirkimo ar pardavimo atveju patartina kreiptis į savo tautietį. Būsite patenkinti sąžininga ir rūpestinga paslauga.
227 BEDFORD AVE., BROOKLYN 11, N. Y.
STagg 2-7524

PAS MUS

S. Barzdukas ir **J. Šlepetys**, JAV Liet. Bendruomenės valdybos ir tarybos pirmininkai, lankėsi Vienybės redakcijoje.

Adv. K. Paulis, žinomas New Jersey veikėjas, staiga ištiktas ligos buvo priverstas pabūti ligoninėje. Sveiksta namie.

Juozas Butkus, Bruno Garunkštis, Visvaldas Maciūnas ir kiti lietuviai inžinieriai dirba prie JAV radaro stočių statybos.

J. J. Jokubaitis, iki šiol turėjęs biznį Miami Beach, Fla., žada aplankyti savo draugus Brooklyne.

P. Vižlanskienė, advokato Weslan motina, po sunkios vidurių operacijos, baigia sveikti namie.

Izabelė Dilienė, inžinieriaus Vlado Dilio žmona, žinoma New Jersey lietuvių veikėja, praeitą trečiadienį Independence laivu išvyko keliomis savaitėms į Europą. Kartu su ja išvyko Bačiūnai, Biežiai ir Trečiokai.

Ad. Jezavitas, apie 23 metus su savo orkestru grojęs New Yorko lietuvių parengimuose, šiomis dienomis su šeima išsikėlė į Chicagą.

A. Bendorius, žinomas geografas, vienas iš Lietuvių Enciklopedijos redaktorių, persikėlė į savo namus. 226 Logan St. Brooklyne.

Rožė Mainelytė, dainininkė, atsiuntė linkėjimus iš Kūbos, kur ji buvo nuvykusi atostogų.

Ona Gonsoles, buvusi Aleščikaitė, gyvenanti Havanoje, Kūboje, buvo atvykusi su dviem vaikučiais aplankyti savo tėvų Brooklyne. Aleščikai yra Vienybės skaitytojai.

Vyt. Belecką, Winter Garden restorano ir salės savininką, šiomis dienomis žmona Genovaitė apdovanojo sūnum. Beleckai, be to, augina dvi dukteris.

Dr. A. Šešplaukis Columbia universitete ir šį semestrą dėstys Lietuvių kalbą, gramatiką ir literatūrą. Norintieji studijuoti registruojasi nuo rugsėjo 23 iki rugsėjo 28 d. Rotunda of Low Memorial Library New Yorke.

V. Audėnas, vienybietis, rugsėjo 25 d. susituokia su Nijole Mikneviciūte Newarke.

Z. Steponavičius su žmona ir draugais dalyvavo Stuko radijo piknike, praeitą sekmadienį. Vienybietis Steponavičius, buvęs advokatas Lietuvoje, šiuo metu sekmingai verčiasi namų statyba Stamford, Conn.

Juozui Jurkūnui, buvusiam Lietuvos Užsienio Reikalų Ministerijos tarnautojui, dabar gyvenančiam Stamford, Conn., neseniai žmona Regina padovanojo gražų sūnų.

Vincas Tercijonas, dr. Vinco ir Onos Tercijonų sūnus, išvyko atlikti karinės prievolės. Jo adresas: Co. L, 4th Platoon, 272c Inf. Reg., 69th Inf. Div., Fort Dix, N. J.

P. Šimėnienė, Moterų Vienybės pirmininkė, praneša, kad sekantis Moterų Vienybės susirinkimas (socialis) įvyks rugsėjo 20 d. 8 val. vak. Damkų namuose, Woodhaven, N. Y.

New Yorkas ir Apylinkė

Staigmena kitiems

J. Bernatavičius

Jau buvo besusidariusi tradicija: jeigu kam nors rengiama staigmena, tai jūs turėsite pirkti bilietą ir gal būt net dovaną. Bet štai maspethietis Juozas Bernatavičius šią tradiciją sugriovė: jis savo 66 metų amžiaus sukakties proga surengė staigmeną visiems draugams ir bendradarbiams. Puota įvyko praeitą šeštadienį, rugsėjo 10 d., Maspeho Liet. Pil. Klubo salėje. Dalyviai valgė, gėrė, šoko, linksminosi ir nė vienam nieko nekaštavo.

Vakaro programai vadovavo Petras Šlapikas. Kalbėjo, sveikino ir linkėjo: Tysliava, Stukas, Šmagorius, Matulis, Šiaučiulis, Jočys, Reižienė, Bojalis, Norvilas, adv. Briedis, Venis, Karlonas, Chesnut, Medeišienė, P. Lisauskas, Klasčius, Bernatavičienė, V. Lisauskas, Madeiša, V. Lisauskas, žentas J. Gross, duktė Birutė Gross ir pagaliau pats sukaktuvininkas. Juozas Bernatavičius padėkojo už atsilankymą, visai nelaukė, bet kurių jis taip pat už dovanas, kurių labai daug gavo. Publika Juozui padainavo "Ilgiausių metų".

Į puotą buvo atvykę Juozo giminės iš Philadelphijos ir kitur.

Juozas Bernatavičius yra pirmojo pasaulinio karo veteranas ir veiklus Maspetho lietuvių bendruomenės narys. Į Ameriką atvyko prieš 44 metus ir visą tą laiką skaitė Vienybę.

Išleistuvės

ALTS New Yorko skyriaus iniciatyva, praeitą antradienį, rugsėjo 13 d., SLA patalpose, New Yorke, buvo surengtos išleistuvės ALTS pirmininkui, SLA daktarui kvotėjui, dr. S. Biežiui, kitą dieną su žmona išvykusiam į Europą. Išleistuvių pobuvio programa lygiai lietė su Biežiais keliaujančius Bačiūnus, Izabelę Dilienę ir Trečiokus.

Pobūvį atidarė SLA centro sekretorius dr. M. J. Vinikas, apdovanodamas garbės viešnias gražiais korsažais. Toliau programai vadovavo J. Ginkus. Kalbėjo visa eilė dalyvių, reiškusių svečiams sekmės šioje kelionėje. Vėliau buvo vaišės.

Sakytieji asmenys praeitą trečiadienį, rugsėjo 14 d., Independence laivu išvyko. Čia vėl buvo susirinkęs gausus būrys draugų juos palydėti.

Visais draudimo reikalais kreipkitės į draudimo atstovą JUOZĄ ANDRIUŠĮ

Galite apdrausti savo namus, baldus, automobilius nuo ugnies ir įvairių rūšių atsakomybes, savo brangenybes ir kitą asmeninį turtą — nuo nelaimingų atsitikimų bei ligos. Gyvybės apdraudimas žinomoje **Travelers Co.**, Hartford, Conn. Gausite gerą ir sąžininga patarnavimą gerose, pirmaeilėse apdraudimo įstaigose. Kreipkitės adresu:

JUOZAS ANDRIUŠIS,
238 Leonard St. Brooklyn 11, N. Y. Tel. EV 7-8247.

Kasdien nuo 9 v. r. iki 8 v. v. Šeštadieniais nuo 10 v. r.

VISIEMS NUOŠIRDŽIAI DĖKOJAME

Prieš kurį laiką Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų bei Dailininkų Sąjungų New Yorko skyriai kartu ėmėsi inciatyvos paremti p. Kiaulėnų šeimai, dailininkui Petrui Kiaulėnui sunkiai susirgus, vėliau amžinai išsiskyrus iš mūsų tarpo.

Paprašyti į talką lietuvių visuomenė ir organizacijos ypač jautriai atsiliepė ir kartu parodė savo lietuvišką sąmoningumą. Talkoje dalyvavo:

J. Alyta, V. Anajevas, J. Bagočiūnas, J. Blažaitis, K. Balkus, E. Barnet, B. Bartkus, J. Blažaitis, B. Dičmanienė, M. Ercius, A. Gudaitis. B. Garunkštis, P. Gaspariūnas, B. V. Gedvilas, J. Grinienė, Č. Janulevičius. Č. Janušas, R. Ingelevičienė, J. Landsbergis, V. K. Jonynas, S. Jankauskas, D. Krivickienė. V. L. Kopai, V. Kašuba, H. Kulber, F. Kent, V. Labutis, M. Molis. A. Mačiulis, A. ir V. Mrozinskai, S. Mackevičius, A. V. Merker, K. Motūzas, Narusevičius, A. Novickis, B. Nemickas, P. Osmolskis, J. Petrulis, M. Paškevičius, A. Ratas, V. Rastenis, Peldavičiūtė,-Montvidienė, Vl. Švipas, Siliūnai, A. Simutis, B. Sližys, J. Subačius, J. Tyška, A. Varnas, J. Valaitis, K. Varnelis, J. Vilgalys, A. Vytuvis, V. Žilinskas. J. Zabelskis, Lietuvių Tautinių Korporacijų Sambūris, Pabaltijo Moterų Tarybos Lietuvių Skyrius, Lietuvių Dailininkų S-gos N. Y. Skyrius.

Visiems nuoširdžiai dėkojame.

Am. Liet. Inžinierių ir Architektų S-gos N. Y. Skyrius.

Sekmingas Stuko radijo piknikas

Pasiryžusieji važiuoti į Jokūbo Stuko radijo pikniką, praeitą sekmadienio rytą buvo nusiminę: iš pat ryto lijo ir dangus tirštai niaukstėsi. Bet oras gana anksti išsiblaivė, ir paskutinis šios vasaros piknikas, kurį Jokūbas Stukas ir jo radijo programos draugai rengė Royal Gardens Parke, Rahway, N. J., tikrai buvo sekmingas.

Buvo autobusų net iš Great Neck, L. I., Brooklyno ir kitur. Svečių buvo iš Pennsylvanijos. Connecticut, nekalbant jau apie New Jersey ir New Yorko lietuvius, kurie nuoširdžiai remia Jokūbo Stuko veiklą radijo srityje.

Pikniko publika buvo labai įvairi amžiaus, luomo, užsiėmimo ir profesijos atžvilgiu. Buvo gana daug kunigų, vienas net su ilga juoda barzda. Kaikas iš kunigų dalyvavo ir programoje. Elizabetho klebonas kun. Kemešis ne tik pats dainavo, bet ir publiką vertė dainuoti. Aktorius V. Žukauskas publiką palinksmino savo humoru, kuris, kaip paprastai, pasižymi tiksliais sąmojais.

Aplamai, galima sakyti, tai buvo didžiausias ir sekmingiausias šio sezono piknikas. Jokūbo Stuko radijo programos dabar yra vienintelės lietuvių radijo programos New Yorko apylinkėje. Tuo labiau jos yra remtinos.

Skaitydami Vienybę, nepamirškite atnaujinti jos prenumeratos.

Baigė mokslą

Ilgamečių Vienybės skaitytojų Miltenių sūnus Jonas rugpjūčio 20 d. baigė studijas Tennessee universitete, gaudamas Bachelor of science in business administration pažymėjimus. Tėvai, norėdami pagerbti sūnaus laimėjimus moksle, užpraeitą šeštadienį šv. Jurgio parapijos salėje, Brooklyne, suruošė jam sutiktuves. Dalyvavo giminės ir kai mynai. Išpuoštoje salėje ant sienos kabojo trispalvė, o jos fone Jono Miltenio diplomas. Jonas, nustebintas šia staigmena, jaudinosi, bet kartu ir džiaugėsi. Mat, jis vėl savųjų tarpe ir vėl girdi gimtąją kalbą, kurios jis net ketveris metus negirdėjo.

Pobuvis buvo atidarytas klebono kun. Petrausko malda. Svečiams, betgi, susidarė įspūdis, kad klebonas nesidžiaugia Jono laimėjimu, nes apie šį jaunuolį, kuris savo laiku jam net prie mišių tarnavo, dabar nė žodžio netarė.

Jonas Miltenis netrukus žada pradėti dirbti savo specialybėje. Sekmės jam. Ta proga tėvams reiškiame pagarbą, kad jie sunkiai uždirbtu centu sugebėjo sūnų išleisti į mokslą. X.

Misiūnų Degtinės Krautuvė
RAY'S LIQUOR STORE
JUOZAS IR IZABELĖ MISIŪNAI
Savininkai
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.
Įvairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
103-55 Lefferts Blvd., Richmond Hill, N. Y
Virginia 3-3544

SCHOLES BAKING, Inc.
LIETUVIŠKA DUONA—GERIAUSIA DUONA
V. LUKAS, vedėjas

Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilmėms. Visus užsakymus mes išpildome kuo geriausiai.
532 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

SAVINGS ACCOUNTS CORDIALLY INVITED
3% A YEAR
LATEST INTEREST RATE FOR QUARTER ENDING SEPT. 30. 1955
Deposits made on or before 10th business day of January, April, July and October and the 3rd business day of all months draw interest from the first of such months if left to the end of the quarterly dividend period.
THE Kings County SAVINGS BANK
Incorporated 1860
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to $10,000
Member Federal Deposit Insurance Corporation

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
BARAS, RESTORANAS
SALĖ vestuvėms, susirinkimams, parengimams, etc.

Vyt. BELECKAS
savininkas
1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewoode

GR. 3-9865
GLENN'S RESTAURANT CABARET-BAR
CABARET — BAR
CH. GLENN, Sav.
Čigonų muzika — dainos — baletas. Kas naktį šokiai su čigonų europišku orkestru iki 3 val. ryto.
GERIAUSI VALGIAI — ŽEMOS KAINOS
219 2nd Ave. (cor. 14th St. New York City

LIETUVIŠKI SŪRIAI
Lietuviški sūriai, gaminami Michigan valstybėje, yra švieži, nes jie atgabenami lėktuvais.
Šiuos tikrus, lietuviškos gamybos, sūrius Petras Lisauskas pristato visoms krautuvėms rytinėse valstybėse.
Gydytojai sako, kad maitinimasis pieniškais produktais, ypač sūriu, stiprina žmogaus sveikatą ir ilgina jo amžių.
Lietuviški sūriai, kurių Petras Lisauskas pataria tuojau užsisakyti, turi visas tas teigiamas kokybes.
Petro Lisausko krautuvėje (prieš Maspetho lietuvių bažnyčią) taip pat galite gauti lietuviškos Boston Baking Co. gamybos duonos, tikrų lietuviškų dešrų ir šviežių, tiesiai iš farmos atvežtų, kiaušinių.
Atsiminkite: Petro Lisausko krautuvėje gaunami tik šviežiai produktai.
Petras Lisauskas lietuviškus sūrius reguliariai pristato šiems savo atstovams: V. Abeciūnas, New Britain, Conn. ir Boston Co., Elizabeth, N. J.
PETRAS LISAUSKAS
Lietuviškų sūrių Atstovybė Rytinėse Valstybėse
64-09 Clinton Ave., Maspeth, N. Y.
Telefonas TW 4-8087

JULIUS' RESTAURANT
JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas
Stiklinis baras. Viena gražiausių užeigų Brooklyne
273 GRAND STREET, BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9533.

A. Andriuškevičius
Laikrodininkas ir Juvelyras
Didelis brangenybių pasirinkimas.
485 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 4-2318

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų krautuvėje galima gauti batų, tinkamų visiems keturiems metų sezonams.
Lietuviams ypač gerai žinoma mūsų avalinės kokybė.
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EV 7-2043

Vienintelė tokia graži ir didelė vasarvietė Long Island
SAYVILLE SHORE CLUB
HANDSOME AVENUE SAYVILLE, L. I. "Pačiame pajūryje"
SAyville 4-2050
Vasarnamis su 120 kambarių. Gali nakvoti apie 300 asmenų. Restoranas su baru ir šokių bei pramogų salėmis. Geriausios rūšies maistas pusryčiams, pietums ir vakarienei. Įvairiausi gėrimai. Čia pat po jūsų kojomis jūra su puikiausiu paplūdimiu. Restoranas, baras ir salės tiesiog ant vandens. Plačiausios galimybės pavieniams vasarotojams, šeimoms, bet BE MAŽŲ VAIKŲ ir grupėms. Atskiros salės susirinkimams ir t. t. Gretimame parke įvairios rūšies sporto žaidimai: tenisas, šaudymas strėlėms, basketbolas, ping pong, golfas, pasagų mėtymas, jodinėjimas, plaukiojimas laivais ir laiveliais. Kas vakarą orkestras ir šokiai. Vasarvietė turi savo šokių ir plaukiojimo instruktorius. Talentų kontestai. Visa tai tik 55 mylios nuo New Yorko ir lengvai pasiekiama automobiliais arba traukiniais iš Pennsylvania stoties. Norintieji vasaroti arba tik savaitgalį praleisti, prašomi iš anksto rezervuoti vietas, kreipkitės laiškais arba telefonu. Nesigailėsite atvykę.
SAYVILLE SHORE CLUB
SAYVILLE, L. I.

Tel. VIrginia 9-3112
PARK FLOKIST
Matthew Mažeika
Gėlės pristatomos į bet kurią pasaulio vietą.
8015 JAMAICA AVE., WOODHAVEN 21, N. Y.
(Skersai nuo Haven teatro)

ALLIANCE CRYSTAL COCKTAIL BAR
Kazys ir Alvina Buividai
Vakarais muzika prie baro.
Vienas iš gražiausių kabaretų mieste. Geriausios rūšies maistas, įvairiausi gėrimai.
DU ORKESTRAI, "FLOOR SHOW" IR ŠOKIAI
80 ST. MARKS PLACE, NEW YORK, N. Y.
(8th St. ir 1st Avenue) GRamercy 7-9765